

Univerzitet „Mediteran” Podgorica

Bilten

br. 94

Podgorica, decembar 2022

BILTEN

Univerzitet „Mediteran” Podgorica

Univerzitet „Mediteran” Podgorica Josipa Broza bb	Broj: 94 Godina: 2022 Podgorica 01.12.2022.	Broj primjeraka: 50 decembar 2022.
---	---	---

www.unimediteran.net

UNIVERZITET

I. IZVEŠTAJ RECENZENTA ZA IZBOR KANDIDATA U AKADEMSKO ZVANJE VANREDNOG PROFESORA ZA NAUČNU OBLAST TEORIJE MEDIJA, KOMUNIKACIJA, ODNOSA S JAVNOŠĆU I MARKETING - PROF. DR VELIZAR SREDANOVIĆ

1.1. Izvještaj recenzenta, prof. dr Radislava Jovovića

FAKULTETU ZA EKONOMIJU I BIZNIS UNIVERZITETA „MEDITERAN” PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran”, broj R-227/3-22 od 29. 09. 2022. godine, imenovan sam za člana recenzentske komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u sva akademska zvanja jednog nastavnika za naučnu oblast -Teorije medija, komunikacija, odnosa s javnošću i marketing na Fakultetu za ekonomiju i biznis Univerziteta „Mediteran”, Podgorica.

Na raspisani konkurs (4.7.2022.godine) za jednog nastavnika za navedenu naučnu oblast, koji je objavljen u dnevnom listu „Pobjeda” javio se jedan kandidat, dr.sci Velizar Sredanović, vanredni profesor, za naučnu oblast Teorije medija, komunikacija i odnosa s javnošću sa Fakulteta za ekonomiju i biznis Univerziteta „Mediteran” u Podgorici.

Analitičkim sagledavanjem cjelokupne dostavljene dokumentacije, prezentovanih naučnih radova i projekata, a oslanjajući se na Mjerila za izbor u akademska zvanja, odnosno Statut Univerziteta „Mediteran” u Podgorici podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

I PODACI O KANDIDATU OSNOVNI BIOGRAFSKI PODACI

Dr. sci Velizar Sredanović, vanredni profesor Univerziteta „Mediteran” osnovnu i srednju školu završio je u Nikšiću. Studirao je žurnalistiku i sociologiju na Fakultetu političkih nauka, Univerzitet u Sarajevu, gdje je i diplomirao Žurnalistiku u junu 1986. godine. Za odličan uspjeh, tokom studiranja, dobio je diplomu Univerziteta Sarajevo iz Fonda Hasan „Brkić” i Srebrnu značku Univerziteta u Sarajevu. Magistarske studije iz oblasti: Odnosi sa javnošću na smjeru Žurnalistika na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli je takođe uspješno završio (prosječna ocjena 10) i stekao zvanje magistra društvenih nauka iz oblasti žurnalistike 2006. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Uticaj medija na javnost u Crnoj Gori od 1906. do 2006. godine” je odbranio 22.11.2008. godine na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu.

RADNO ISKUSTVO

Sredanović se još kao student bavio novinarstvom. Bio je slobodni novinar i saradnik brojnih omladinskih, studentskih listova, ali i najtiražnijih novina i časopisa u bivšoj SFRJ do 1986. Početkom 1987. počinje profesionalnu karijeru u titogradskoj „Pobjedi” kao novinar, pa urednik i šef Dopisničke mreže NJP „Pobjeda”, gdje radi do polovine 1995. U Televiziji Crne Gori radio je kao novinar, a zatim kao urednik u Dokumentarnom i Informativnom programu. Od 1999. do kraja 2012. obavlja funkciju pomoćnika generalnog direktora RTCG, a postaje i direktor Direkcije za istraživanje i razvoj programa i auditorijuma. Medijske specijalizacije i univerzitetska usavršavanja obavio je u Sarajevu /FPN/, Beogradu /Jugoslovenski institut za novinarstvo-1984/, Londonu / BBC-2000/ i Moskvi /RTR i Univerzitet „Družba narodov”-2001/ i to kao stipendista Evropske

MEDITERAN

unije i Vlade Rusije. U Parizu je nedavno (septembra 2022) bio na studijskom putovanju i edukaciji o visokom obrazovanju u UNESCO-vom Međunarodnom institutu za prosvjetno planiranje (HEP) i projektu o etici i korupciji u obrazovanju, u okviru projekta „Kvalitetno obrazovanje za sve” kroz programski okvir “Horizontal Faculty za zapadni Balkan i Tursku” Evropske unije i Savjeta Evrope. Bio je rukovodilac i autor više istraživanja elektronskih i printanih medija u Crnoj Gori od kojih su neka finansirana i od strane EAR i OESCE. Učestvovao je i objavljuvao radove na više međunarodnih naučnih i stručnih skupova u zemlji i inostranstvu. Ima impozantan broj bibliografskih jedinica. Objavio je više naučnih i stručnih radova u međunarodnim naučnim časopisima i zbornicima iz oblasti komunikologije, žurnalistike i PR-a, zatim u CANU-u, časopisima iz kulture, kao i u elektronskim časopisima u zemlji i inostranstvu.

Kao prvi magistar i doktor žurnalističkih nauka u Crnoj Gori u periodu od 2007. do 2016. na Univerzitetu Crne Gore predavao je kao gostujući profesor grupu žurnalističkih predmeta: Novinarsku etiku, Jezik masovnih medija, Uvod u medije i Teorije i tehnike novinarstva na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, pa Fakultetu za sport u Nikšiću. U 2014/2015. na FPN-Podgorica predavao je: Tv novinarstvo (Osnovni studij Novinarstvo), a 2015/2016. Istraživačko novinarstvo na Specijalističkom-postdiplomskom studiju, da bi 2017/2018. predavao: Teorije i tehnike novinarstva i disciplinu Štampa i agencije. Na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje od 2019/2020. ponovo je angažovan za predmete: Pisanje za štampane medije i Štampa i agencije, a u 2020/2021. za: Teorije i tehnike novinarstva, Elektronske medije, Pisanje za štampane medije, Štampa i agencije i PR i sport. U 2021/2022. predaje: Teorije i tehnike novinarstva, Pisanje za štampane medije i Štampa i agencije, a u 2022/2023. angažovan je za predmete: Pisanje za štampane medije i Štampa i agencije. Na Fakultetu političkih nauka u Podgorici ponovo je angažovan 2022/2023. i to kao gostujući profesor za izvođenje nastave iz predmeta: Istraživačko novinarstvo i Istraživanje u komunikološkim naukama na Postdiplomskom - master akademskom studiju.

Na Fakultetu vizuelnih umjetnosti (FVU) Univerziteta „Mediteran” angažovan je od 2009. kada je oformio i predavao predmet Metode istraživanja u medijima, a od 2012. još i Uvod u komunikacije i Uvod u medije. U 2016/2017. predavao je Umjetnost i savremene medijske tehnologije, a 2017/2018. Kulturu govorne i pisane komunikacije na FVU u Bijelom Polju. O d 2014. na MBC pored PR-strategije, taktike (PSS-Specijalistički studij) predaje i Poslovnu etiku i Sociologiju (od 2017). Na Fakultetu za ekonomiju i biznis predaje: Međunarodni marketing, Međunarodni menadžment i Biznis. U 2022/2023. uz navedene predmete na FEB-u angažovan je i za Marketing malih i srednjih preduzeća, a u Ulcinju, takođe na FEB-u, za predmete Biznis, Komunikacije u marketingu, Marketing malih i srednjih preduzeća i Međunarodni marketing. Od 2017. na Pravnom fakultetu „Mediterana” predaje Sociologiju.

Tokom 2009/2010. i 2013. predavao je, kao gostujući profesor, na Postdiplomskim studijama Komunikologije i Žurnalistike FPN, Univerziteta u Sarajevu. Na Magistarskom studiju FVU predaje Metodologiju izrade naučno-stručnog i umjetničkog rada.

Bio je član Upravnog odbora Udruženja novinara Crne Gore i Upravnog odbora Javnog preduzeća RTCG u period od 1998. do 2002. i prvi je crnogorski sudski vještak iz oblasti komunikologije i novinarske etike. Autor je brojnih feljtona, dokumentarnih tv filmova i knjiga „Neimari Crne Gore” (Izdavači: Lauss i Unireks, Podgorica, 1996), „Javnost i mediji u Crnoj Gori” (Obod, Cetinje, 2007) i Monografije „Oblikovanje medija i javnosti u Crnoj Gori u izdanju Univerziteta „Mediteran”, 2022. godine. Uvršten je u svim izdanjima knjiga „Ko je Ko u Crnoj Gori” (1993, 1999, 2004) i „Ko je ko u kulturi Crne Gore”, 2004. U Crnoj Gori je od 2016. jedini sudski vještak za oblast komunikologije i novinarske etike. Predsjednik je Etičkog odbora Univerziteta „Mediteran” od 2021. godine.

UNIVERZITET

II KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
AUTORSKE MONOGRAFIJE		
M.4. Monografija nacionalnog značaja M4. Velizar Sredanović „Oblikovanje javnosti i medija u Crnoj Gori” , Izdavač Univerzitet „Mediteran”, Podgorica ISBN 978-9940-514-63-1 COBIS:CG-ID 24268548	4	4
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama i slično		
Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo) K 1 U Parizu je između 12-15. septembra 2022. bio na studijskom putovanju i edukaciji o visokom obrazovanju u UNESCOvom Međunarodnom institutu za prosvjetno planiranje (HEP) i projektu o etici i korupciji u obrazovanju, u okviru projekta „Kvalitetno obrazovanje za sve”, kroz programski okvir “Horizontal Faculty za zapadni Balkan i Tursku” Evropske unije i Savjeta Evrope.	3	3
Učešće na izložbi (konferenciji) nacionalnog značaja		
K 8 Učesnik Konferencije „Najnoviji izazovi u očuvanju akademske čestitosti” 7-8 jula. 2021. u Herceg Novom, u okviru projekta Evropske unije i Savjeta Evrope „Kvalitetno obrazovanje za sve” kao dio programskog okvira “Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku II”	1	1
Uređivačka i recenzentska djelatnost		
Recenziranje monografije nacionalnog značaja R 8 Monografija „Novinarski razgovori”, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, 2022. U recenziji: prof. dr V. Sredanović prof. dr S.Malović, prof. dr R.Veljanovski	1	1
Ostala stručna djelatnost		
R 17 Prvi put je postavljen za sudskog vještaka za oblast komunikologije i novinarske etike 21.3.2016. (broj 1490), drugi put je postavljen za sudskog vještaka u Podgorici 2.6.2021. (broj:03-109/20883) za iste oblasti. (www.usvcg.me)	2	2
R 17 Senat Univerziteta 11.6.2021. imenuje prof. dr Velizara Sredanovića, vanrednog profesora na Fakultetu za ekonomiju i biznis, za predsjednika Etičkog odbora Univerziteta „Mediteran”, Podgorica na period od tri godine. Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran” postavljen za sudskog vještaka, broj: R 884/2-21 Podgorica 11.6.2021.	2	2
Projekti		
Učešće u nacionalnim naučnom projektu P 19 Učesnik je Okruglog stola „Mediteran -Zakon o akademskom integritetu-trendovi i izazovi” (16. decembar 2021) u	1	1

MEDITERAN

Podgorici, u okviru projekta „Kvalitetno obrazovanje za sve” kroz programski okvir “Horizontal Faculty za zapadni Balkan i Tursku” Savjeta Evrope, u organizaciji programske kancelarije Savjeta Evrope u Podgorici.		
2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE REZULTATA U OBLASTI UMJETNOSTI	UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
Objavljena stručna monografija ili stručna knjiga u inostranstvu od strane eminentnih međunarodnih izdavača	10	
U6 Objavljena stručna monografija ili stručna knjiga u zemlji U 6.2 Knjiga „Besudna vremena” u štampi AP Print, Izdavač: Udruženje pravnik Crne Gore, recenzent akademik Nenad Vuković	5	5
3. PEDAGOŠKE SPOSOBNOSTI	UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
Gostujući profesor		
P7 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500		
Univerzitet Crne Gore (2017-2022) Fakultet političkih nauka, Podgorica Postdiplomske - master akademske studije: Istraživačko novinarstvo Istraživanja u komuniološkim naukama	2	2 2
Fakultet političkih nauka, Podgorica 2017/2018. Osnovni studij: Novinarstvo Teorije i tehnike novinarstva Štampa i agencije	2	1 1
Fakultet za sport i fizičko vaspitanje, Nikšić Sportsko novinarstvo 2019/2020. Pisanje za štampane medije Štampa i agencije 2020/2021. Teorije i tehnike novinarstva Elektronski mediji Pisanje za štampane medije Štampa i agencije PR i sport 2021/2022. Teorije i tehnike novinarstva Pisanje za štampane medije Štampa i agencije 2022/2023. Pisanje za štampane medije Štampa i agencije	2	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
Mentorstvo (komentorstvo se vrednuje polovinom bodova) P 10 Mentorstvo na master studijama		

UNIVERZITET

Univerzitet „Mediteran” Fakultet za ekonomiju i biznis-master radovi 1. Danka Stijepović: „Primjena strategija i tehnika u odnosima s javnošću u unapređenju održivog razvoja Nacionalnog parka Durmitor”, 24.11.2022. 2. Lazar Saičić: „Holistički marketing pristup u malim i srednjim preduzećima u Crnoj Gori”, 28.10.2021. 3. Vera Filipović: „Brendiranje u funkciji unapređenja proizvodnog portfelja”, 5.07.2017.	2	2
P 11 Mentorstvo na specijalističkim studijama		
Univerzitet Crne Gore (2017-2022) Fakultet političkih nauka, Podgorica Specijalističke studije - Postdiplomski studij Novinarstvo 1. Eldina Idrizović: „Rijaliti progami u doba spektakla”, FPN, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, 22.12.2020. 2. Danijela Radičević: „Istraživačko novinarstvo u štampanim medijima u Crnoj Gori”, FPN, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, 1.3.2017.	1	1
Univerzitet „Mediteran” (2017/2022) Fakultet za ekonomiju i biznis-Specijalistički studij 1. Stefan Milović: „Strategija i odnosi s javnošću u funkciji razvoja porodičnog biznisa”, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet „Mediteran”, Podgorica, 18.5.2021.		1
P 5 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave	5	5

III OCJENA USLOVA STEPEN OBRAZOVANJA

Prof. dr. Velizar Sredanović posjeduje izuzetno kvalitetno obrazovanje iz oblasti za koje se bira. Osnovne studije je završio na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu s visokim prosjekom ocjena za šta je nagrađen Srebrnom značkom Univerziteta u Sarajevu. Magistarske studije iz oblasti- Odnosi sa javnošću na smjeru Žurnalistika na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli je takođe uspješno završio (prosječna ocjena 10) i stekao zvanje magistra društvenih nauka iz oblasti žurnalistike 2006. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Uticaj medija na javnost u Crnoj Gori od 1906. do 2006. godine” takođe je uspješno odbranio 22.11.2008. godine na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu. Iz kandidatove impozantne biografije i biibliografije primjetno da je imao naučno-stručne specijalizacije i univerzitetska usavršavanja od Beograda (JIN), preko Lonodona (BBC), Moskve (RTR, TVC i Univerzitet „Družba narodov”) do nedavno u Parizu (UNESCO). Napisao je više naučnih i stručnih radova, objavljenih u monografijama, koje se direktno odnose na oblast za koju konkuriše za naučno zvanje. Na osnovu navedenog, može se konstatovati da u pogledu stepena obrazovanja kandidat ima odgovarajući stepen i profil obrazovanja i u potpunosti ispunjava uslove, postavljene konkursom i za najveće akademsko zvanje.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu uvida u klasifikacionu bibliografiju kandidata, kao i u priložene radove i radove sa ranijih izbora, može se primjetiti visok kvalitet Sredanovićeve naučnoistraživačke aktivnosti

MEDITERAN

sa interdisciplinarnošću, posebno vezano za oblasti koje su navedene u raspisanom konkursu. Kandidat se bavi aktuelnim pitanjima iz oblasti komunikacija, medija, odnosa s javnošću i marketinga, ali i iz oblasti umjetnosti, gdje kompiluje dokumentarno-istraživački pristup u umjetničkim formama. Kandidat primjenjuje sveobuhvatan pristup analiziranja određenog naučnog problema sa značajnom zastupljenošću adekvatne naučne metodologije. Njegov naučni rad, u cjelini, ukazuje na njegovu izraženu sposobnost da samostalno istražuje i da na jasan i precizan način izloži empirijske i teorijske rezultate.

Među prezentiranim radovima kandidata posebnu pažnju zaslužuju sljedeći radovi, koje ću ukratko prezentovati i ocijeniti:

1. Velizar Sredanović, „Oblikovanje javnosti i medija u Crnoj Gori”, monografija u izdanju Univerziteta Mediteran”, Podgorica

Prof. dr, Velizar Sredanović je ovom monografijom uspio da elaborira i dokaže originalne naučne hipoteze, poput „odžaklijske” i „gospodarske javnosti”, ali i povratak na društveno-političku scenu „zaboravljene” i potisnute plebejske javnosti. Kandidat je, takođe, prvi u Crnoj Gori klasifikovao javnost po etapama društveno-ekonomskog i političkog razvoja. „Oblikovanje javnosti i medija u Crnoj Gori” je egzemplaran primjer kako se razvijajući jednu temu - javnost kroz istraživački postupak, analizom iskustva, kompilujući ga sa uticajem medija i odnosa s javnošću, može nadograditi i obogatiti centralna tema, koja prožima monografiju od početka do njenog kraja. Poseban kvalitet kandidata je u dokazivanju uticaja plebejske javnosti u Crnoj Gori i to na tragu Habermasovih teorijskih postavki. Sredanović ukazuje kako u određenim vremenskim intervalima i u burnim istorijskim događajima plebejska javnost, koja proističe iz bića crnogorskog naroda, povremeno uslovljava i društveno-političke i ekonomske promjene u Crnoj Gori.

Za razumijevanje savremenih socioloških metoda istraživanja masovnih komunikacija i medija u društvu, a naročito u političkim događanjima, pored analize tradicionalne uloge propagande i persuzije, neophodna je primjena demoskopije i „novih istraživanja efekata medija”, što Sredanović čini na najbolji mogući način i u završnom poglavlju djela „Odnos s javnošću i mediji”.

Kandidat je u četvrtom i petom poglavlju ove monografije obuhvatio i teme iz marketinga. Kandidat, razmatrajući odnose ekonomske nauke, marketinga i odnose s javnošću prije svega prezentuje činjenicu da se ekonomska nauka o privredi zanima ne samo za organizaciju i tržišta preduzeća nego i za potrebe rukovođenja i odlučivanja, investicija i finansiranja. U tom kontekstu Sredanović ukazuje kako su i danas jake težnje menadžera u firmama da se odnosi s javnošću podvedu pod marketing, jer zagovornici marketinga zahtijevaju veoma široka ovlašćenja, iako ne pokrivaju interne odnose među zaposlenima i druge aktivnosti odnosa s javnošću. Pošto marketing oglašavanje i odnosi s javnošću imaju mnogo zajedničkog - Sredanović smatra da ne bi trebalo preuzimati aktivnosti kojima bi se dokazalo njihovo razlikovanje, ali smatra da to ne znači da se njihove aktivnosti u praksi neće preklapati. Kao potvrdu ove teze autor se poziva na aksiom broj 6. Paula Waclavicka (1990): *Osnov za svaku PR strategiju je marketing filozofija kao konsekventni način razmišljanja ali i djelovanja u kreiranju odnosa s drugom stranom (okruženjem) koji polazi od otkrivenih istraživanja, potreba i želja. Međutim, ne dobijaju samo PR od marketinga, nego i marketing koristi PR metode i instrumente za ostvarivanje svojih tržišnih i proizvodnih ciljeva.* Analizirajući odnos marketinga i PR-a, Sredanović ističe kako je nesporno da su osnovna znanja ekonomske nauke pretpostavka za svaki PR. Ono što predstavlja doprinos i razlikuje ovu u odnosu na slične analize jeste kandidatov pristup da marketing postavi u korelaciju sa odnosima sa javnošću u kontekstu savremenih ekonomskih odnosa i kretanja, pogotovo u društvima u tranzitu i neoliberalnom kapitalizmu, što je odlika društveno-ekonomskih sistema i privrede poslovanja u našem regionu.

Autor se bavio „Tržištem tv reklama u Crnoj Gori” (4.10). Istraživanje koje je sproveo (prvo takve vrste u Crnoj Gori) bilo je intencija da se usljed tranzicionih promjena u društvu prikupe osnovni

UNIVERZITET

podaci, koji bi pomogli pri procjenjivanju ukupne veličine tržišta tv reklama u Crnoj Gori i pozicije RTCG. Vrijednost autorovog rada je veća time što je u praksi sprovodio sopstveno istraživanje, pa shodno tome treba istaći činjenicu da je ovo istraživanje, čiji je inicijator i realizator kandidat pionirsko na prostorima Crne Gore. Ovo, kao i druga istraživanja predstavljaju egzemplarne primjere naučnih i stručnih radova u kojima se kandidat u svojoj širokoj teorijskoj i empirijskoj lepezi bavi zahtjevnom oblasti teorije kojoj je, posvetio značajnu pažnju u dosadašnjoj naučnoj karijeri, što se može i vidjeti iz prikazane bibliografije.

2. **Umjetničko-naučna monografija „Besudna vremena”** u izdanju Udruženja pravnika Crne Gore

Ova monografija ima pored naučne i umjetničku dimenziju. Autor rasvjetljava neke zatamnjene istorijske stranice važnih događaja, koje su imale pogubne posljedice ne samo na pojedince i njihove porodice nego i na tragedije u društveno-političkom životu (biću) na nacionalnom nivou izazovnom temom - Posljedice Rezolucije Informbiroa 1948. u Crnoj Gori i Jugoslaviji. Kandidat to čini kroz svjedočanstva petorice istaknutih crnogorskih i jugoslovenskih revolucionara, visokih vojnih i državnih rukovodilaca. U svom literarno-naučnom djelu, u okviru centralne teme, koristi, prije svih, metodu i tehniku intervjuja i prvi put javnosti otkriva ulogu i svjedočenje važnih aktera minulih događanja, koji su ostali s druge strane predviđene zvanične istorije, koju su ispisali pobjednici u ideološkom i državnom sukobu vlasti SSSR-a i Jugoslavije, njihovih komunističkih partija i lidera Staljina i Tita. Vodeći se principima objektivnosti, autor originalnim literarnim iskazom i korektnom naučnom metodologijom prikazuje vrijeme rađanja socijalizma u Jugoslaviji. Autora interesuje teška tema iz 1948. godine i njeni protagonisti, nekoliko Crnogoraca, egzemplarno. On nas ne uvodi posebno u biografije junaka ove knjige iz samog vrha crnogorske i jugoslovenske vlasti, ne opisuje ih. Oni jesu pred njim, razgovaraju mirno, kao da se ne radi o njima, kao da pričaju ili prepričavaju nečije sudbine, o kojima su s posebnom pažnjom čitali - piše recenzent knjige akademik, Nenad Vuković. Ispovijesti i zapažanja uglednih crnogorskih i jugoslovenskih ličnosti iz „Petrove rupe” rezultat su autorovih višegodišnjih razgovara s njima. Kandidat je koristio naučne metode intervjuja i ovjekovječio ih. Pojedine je snimio (video zapisi). Snimio je akademika Obrena Blagojevića i Radivoja Vukićevića, poslednjeg živog zatočenika Golog otoka.

U recenziji akademik, prof. dr Nenad Vuković, iznosi razloge zašto ova monografija asocira na Andrićevu „Prokletu avliju” i zašto riječi koje je autor utkao u knjigu djeluju kao izbor iz memoara Petra Komnenića i zašto se gotovo u cjelini čitaju kao djelovi istorijskog romana. U ovu monografiju je očigledno uložena ogromna energija, rad i vrijeme, a napisana je s velikim darom i složena u izvanredno naučno i umjetničko djelo.

STRUČNA DJELATNOST

Kandidat je, pored intenzivnog bavljenja naučnoistraživačkim aktivnostima, značajan dio svoje dosadašnje karijere posvetio stručnom radu u oblasti komunikologije, novinarstva i etike. Stručni angažman kandidata je vezan za rad na pozicijama i istraživačkim projektima iz oblasti etike i komunikologije, što se ogleda i u tome da je prvi put postavljen za sudskog vještaka za oblast komunikologije i novinarske etike 2016. godine u Podgorici. Ponovo je biran 2021. godine, takođe za oblast sudskog vještaka iz oblasti komunikologije i novinarske etike. Treba istaći da je prof. dr Velizar Sredanović jedini sudski vještak iz ove oblasti u Crnoj Gori.

U univerzitetskoj karijeri važno mjesto zauzimaju i kandidatove reference na pozicijama i projektima iz oblasti akademske etike, što potvrđuje i Senat Univerziteta njegovim imenovanjem za predsjednika Etičkog odbora Univerziteta „Mediteran” (2021) na period od tri godine. Pored aktivnosti u radu Etičkog odbora Univerziteta agilna je u svim aktivnostima iz ove oblasti na

MEDITERAN

nacionalnom i međunarodnom planu, u okviru projekta „Kvalitetno obrazovanje za sve” kroz programski okvir “Horizontal Faculty za zapadni Balkan i Tursku” Savjeta Evrope, u organizaciji programske kancelarije Savjeta Evrope u Podgorici. Intenzivno radi na promociji akademskog integrizma. Prisutna su preokupacija i kontinuitet kandidata u bavljenju i drugim problemima iz oblasti etike, a permanentno implementacijom normative etike u praksi, što dobrim dijelom, ujedno, predstavlja njegovu stručnu i naučnu orijentisanost.

PEDAGOŠKA OSPOBLJENOST

Kandidata odlikuje izuzetno bogato i kvalitetno pedagoško iskustvo, jer je odavno u nastavnom procesu angažovan na grupi predmeta, vezanih za novinarstvo i medije na nekoliko državnih i privatnih univerziteta u zemlji i inostranstvu, a u poslednjih pet godina i na predmetima iz ekonomije i biznisa, na istoimenom fakultetu Univerzitetu „Mediteran”. Dok je radio kao profesor na Fakultetu vizuelnih umjetnosti bio je angažovan i na Postdiplomskom-specijalističkom studiju fakulteta MBC-a za predmet Odnosi s javnošću, strategije i taktike, a odnose sa javnošću predavao je i na Magistarskim studijama Žurnalistike, odnosno Postdiplomskim studijama Komunikologije Fakulteta političkih nauka, Univerziteta u Sarajevu. Takođe, na Magistarskom studiju Fakulteta za vizuelne umjetnosti oformio je tj. pripremio silabus za predmet Metodologija izrade naučnoistraživačkog i umjetničkog rada i izvodio nastavu 2017/2018. godine. Na Fakultetu za Ekonomiju i biznis predaje: Poslovnu etiku, Međunarodni marketing i Biznis, a ranije je predavao Sociologiju (sada imenovanu disciplinu predaje na Pravnom fakultetu). U organizaciji i izvođenju nastave služi sa referentnom literaturom, pri čemu konstantno nastoji da inovira svoj pedagoški rad, primjenom savremenih metoda istraživanja. Kandidat je imao više mentorstava na Magistarskim, odnosno Postdiplomskim-master i Osnovnim studijama Fakulteta za ekonomiju i biznis i FPN u Podgorici. Na svim dosadašnjim evaluacijama dobijao je od studenata najveće ocjene za svoj rad u anketama, kao i od kolega na NNV Fakulteta za ekonomiju i biznis, što pokazuje i maksimalan broj poena za kvalitet pedagoškog rada kandidata.

IV VERIFIKACIJA BODOVA

1. Zbirni pregled radova i bodova

VRSTA DJELATNOSTI	Prije izbora	Broj novih bodova
NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	59.9	9
UMJETNIČKI RAD	15.5	5
STRUČNI RAD	30.5	6
PEDAGOŠKI RAD/SPOSOBNOSTI	30.6	32
UKUPNO	136.5	52

V MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu poznavanja naučnog, pedagoškog i stručnog rada kandidata u cjelini i na osnovu analize konkursnog materijala, mogu da konstatujem da kandidat, prof. dr Velizar Sredanović, ima zapažene rezultate u naučnoistraživačkom i stručnom radu, ali i u umjetničkom i pedagoškom radu. Kandidat, prof. dr Velizar Sredanović, zadovoljava uslove, postavljene konkursom za oblast

UNIVERZITET

u koju se bira. Pošto ispunjava uslove, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom i Mjerilima za izbor u sva akademska i naučna zvanja Univerziteta „Mediteran” u Podgorici sa posebnim zadovoljstom predlažem da se kandidat izabere u zvanje vanrednog profesora za naučnu oblast - Teorije medija, komunikacija, odnosa s javnošću i marketing na Fakultetu za ekonomiju i biznis Univerziteta „Mediteran” u Podgorici.

U Podgorici, 27. novembra 2022.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE
Prof. dr Radislav Jovović
Univerzitet “Mediteran” Podgorica

MEDITERAN

1.2. Izveštaj recenzenta akademika Nenada Vukovića, profesora emeritusa

FAKULTETU ZA EKONOMIJU I BIZNIS UNIVERZITETA „MEDITERAN” PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran”, broj R-227/3-22 od 29.9.2022. godine, imenovan sam za člana recezentske komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u sva akademska zvanja jednog nastavnika za naučnu oblast- Teorije medija, komunikacija, odnosa s javnošću i marketing na Fakultetu za ekonomiju i biznis Univerziteta „Mediteran”, Podgorica.

Na konkurs Univerziteta „Mediteran”, koji je objavljen u dnevnom listu „Pobjeda” 4.7.2022. godine za jednog nastavnika za navedenu naučnu oblast javio se samo jedan kandidat, dr.sci Velizar Sredanović, vanredni profesor za naučnu oblast: Teorije medija, komunikacija i odnosa s javnošću sa Fakulteta za ekonomiju i biznis Univerziteta „Mediteran” u Podgorici.

Analizom cjelokupne dostavljene dokumentacije, prezentovanih naučnih, stručnih radova i projekata, a oslanjajući se na Mjerila za izbor u akademska zvanja, odnosno Statut Univerziteta „Mediteran”, Podgorica podnosim sljedeći

IZVJEŠTAJ:

I PODACI O KANDIDATU OSNOVNI BIOGRAFSKI PODACI

Dr.sci, Velizar Sredanović, vanredni profesor Univerziteta „Mediteran”, osnovnu i srednju školu završio je u Nikšiću. Studirao je žurnalistiku i sociologiju na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu, gdje je diplomirao Žurnalistiku u junu 1986. godine, Za odličan uspjeh tokom studiranja dobio je diplomu Univerziteta Sarajevo iz Fonda „Hasan Brkić” i Srebrnu značku Univerziteta u Sarajevu. Magistarske studije iz oblasti Odnosi sa javnošću na smjeru Žurnalistika na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli je takođe uspješno završio (prosječna ocjena 10) i stekao zvanje magistra društvenih nauka iz oblasti žurnalistike 2006. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Uticaj medija na javnost u Crnoj Gori od 1906. do 2006. godine” odbranio je 22.11.2008. godine na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu.

RADNO ISKUSTVO

Sredanović se još kao student bavio novinarstvom. Bio je slobodni novinar i saradnik brojnih omladinskih, studentskih listova, ali i najtiražnijih novina i časopisa u bivšoj SFRJ do 1986. Početkom 1987. počinje profesionalnu karijeru u titogradskoj „Pobjedi” kao novinar, pa urednik i šef Dopisničke mreže NJP „Pobjeda”, gdje radi do polovine 1995. U Televiziji Crne Gori radio je kao novinar, a zatim kao urednik u Dokumentarnom i Informativnom programu. Od 1999. do kraja 2012. obavlja funkciju pomoćnika generalnog direktora RTCG, a postaje i direktor Direkcije za istraživanje i razvoj programa i auditorijuma. Medijske specijalizacije i univerzitetska usavršavanja obavio je u Sarajevu /FPN/, Beogradu /Jugoslovenski institut za novinarstvo-1984/, Londonu /BBC-2000/ i Moskvi /RTR i Univerzitet „Družba narodov”-2001/ i to kao stipendista Evropske unije i Vlade Rusije. U Parizu je nedavno (septembra 2022) bio na studijskom putovanju i edukaciji o visokom obrazovanju u UNESCO-vom Međunarodnom institutu za prosvjetno planiranje (HEP) i projektu o etici i korupciji u obrazovanju, u okviru projekta „Kvalitetno obrazovanje za sve” kroz programski okvir “Horizontal Faculty za zapadni Balkan i Tursku” Evropske unije i Savjeta Evrope. Bio je rukovodilac i autor više istraživanja elektronskih i printanih medija u Crnoj

UNIVERZITET

Gori od kojih su neka finansirana i od strane EAR i OESCE. Učestvovao je i objavljivao radove na više međunarodnih naučnih i stručnih skupova u zemlji i inostranstvu. Ima impozantan broj bibliografskih jedinica. Objavio je više naučnih i stručnih radova u međunarodnim naučnim časopisima i zbornicima iz oblasti komunikologije, žurnalistike i PR-a, zatim u CANU-u, časopisima iz kulture, kao i u elektronskim časopisima u zemlji i inostranstvu.

Kao prvi magistar i doktor žurnalističkih nauka u Crnoj Gori u periodu od 2007. do 2016. na Univerzitetu Crne Gore predavao je kao gostujući profesor grupu žurnalističkih predmeta: Novinarsku etiku, Jezik masovnih medija, Uvod u medije i Teorije i tehnike novinarstva na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, pa Fakultetu za sport u Nikšiću. U 2014/2015. na FPN-Podgorica predavao je: Tv novinarstvo (Osnovni studij Novinarstvo), a 2015/2016. Istraživačko novinarstvo na Specijalističkom-postdiplomskom studiju, da bi 2017/2018. predavao: Teorije i tehnike novinarstva i disciplinu Štampa i agencije. Na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje od 2019/2020. ponovo je angažovan za predmete: Pisanje za štampane medije i Štampa i agencije, a u 2020/2021. za: Teorije i tehnike novinarstva, Elektronske medije, Pisanje za štampane medije, Štampa i agencije i PR i sport. U 2021/2022. predaje: Teorije i tehnike novinarstva, Pisanje za štampane medije i Štampa i agencije, a u 2022/2023. angažovan je za predmete: Pisanje za štampane medije i Štampa i agencije. Na Fakultetu političkih nauka u Podgorici ponovo je angažovan 2022/2023. i to kao gostujući profesor za izvođenje nastave iz predmeta: Istraživačko novinarstvo i Istraživanje u komunikološkim naukama na Postdiplomskom - master akademskom studiju.

Na Fakultetu vizuelnih umjetnosti (FVU) Univerziteta „Mediteran” angažovan je od 2009. kada je oformio i predavao predmet Metode istraživanja u medijima, a od 2012. još i Uvod u komunikacije i Uvod u medije. U 2016/2017. predavao je Umjetnost i savremene medijske tehnologije, a 2017/2018. Kulturu govorne i pisane komunikacije na FVU u Bijelom Polju. O d 2014. na MBC pored PR-strategije, taktike (PSS-Specijalistički studij) predaje i Poslovnu etiku i Sociologiju (od 2017). Na Fakultetu za ekonomiju i biznis predaje: Međunarodni marketing, Međunarodni menadžment i Biznis. U 2022/2023. uz navedene predmete na FEB-u angažovan je i za Marketing malih i srednjih preduzeća, a u Ulcinju, takođe na FEB-u, za predmete Biznis, Komunikacije u marketingu, Marketing malih i srednjih preduzeća i Međunarodni marketing. Od 2017. na Pravnom fakultetu „Mediterana” predaje Sociologiju.

Tokom 2009/2010. i 2013. predavao je, kao gostujući profesor, na Postdiplomskim studijama Komunikologije i Žurnalistike FPN, Univerziteta u Sarajevu. Na Magistarskom studiju FVU predaje Metodologiju izrade naučno-stručnog i umjetničkog rada.

Bio je član Upravnog odbora Udruženja novinara Crne Gore i Upravnog odbora Javnog preduzeća RTCG u period od 1998. do 2002. i prvi je crnogorski sudski vještak iz oblasti komunikologije i novinarske etike. Autor je brojnih feljtona, dokumentarnih tv filmova i knjiga „Neimari Crne Gore” (Izdavači: Lauss i Unireks, Podgorica, 1996), „Javnost i mediji u Crnoj Gori” (Obod, Cetinje, 2007) i Monografije „Oblikovanje medija i javnosti u Crnoj Gori u izdanju Univerziteta „Mediteran”, 2022. godine. Uvršten je u svim izdanjima knjiga „Ko je Ko u Crnoj Gori” (1993, 1999, 2004) i „Ko je ko u kulturi Crne Gore”, 2004. U Crnoj Gori je od 2016. jedini sudski vještak za oblast komunikologije i novinarske etike. Predsjednik je Etičkog odbora Univerziteta „Mediteran” od 2021. godine.

II KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE BIBLIOGRAFIJE

Kandidat, prof. dr Velizar Sredanović je objavio određeni broj naučnoistraživačkih radova, kao i radova iz oblasti umjetnosti i stručne djelatnosti. Pojedini od njih su predmet analize u ovom izvještaju.

U sljedećoj tabeli izvršena je kategorizacija i kvantitativno ocjenjivanje naučnoistraživačkih

MEDITERAN

rezultata i pedagoških sposobnosti kandidata, relevantnih za njegov izbor u zvanje, a u skladu sa Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
AUTORSKE MONOGRAFIJE		
M.4. Monografija nacionalnog značaja M4. Velizar Sredanović „Oblikovanje javnosti i medija u Crnoj Gori”, Izdavač Univerzitet „Mediteran”, Podgorica ISBN 978-9940-514-63-1 COBIS:CG-ID 24268548	4	4
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama i slično		
Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo) K 1 U Parizu je između 12-15. septembra 2022. bio na studijskom putovanju i edukaciji o visokom obrazovanju u UNESCO-vom Međunarodnom institutu za prosvjetno planiranje (HEP) i projektu o etici i korupciji u obrazovanju, u okviru projekta „Kvalitetno obrazovanje za sve”, kroz programski okvir “Horizontal Faculty za zapadni Balkan i Tursku” Evropske unije i Savjeta Evrope.	3	3
Učešće na izložbi (konferenciji) nacionalnog značaja		
K 8 Učesnik Konferencije „Najnoviji izazovi u očuvanju akademske čestitosti” 7-8 jula. 2021. u Herceg Novom, u okviru projekta Evropske unije i Savjeta Evrope „Kvalitetno obrazovanje za sve” kao dio programskog okvira“ Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku II”	1	1
Uređivačka i recenzentska djelatnost		
Recenziranje monografije nacionalnog značaja R 8 Monografija „Novinarski razgovori”, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, 2022. U recenziji: prof. dr V. Sredanović prof. dr S.Malović, prof. dr R.Veljanovski	1	1
Ostala stručna djelatnost		
R 17 Prvi put je postavljen za sudskog vještaka za oblast komunikologije i novinarske etike 21.3.2016. (broj 1490), drugi put je postavljen za sudskog vještaka u Podgorici 2.6.2021. (broj:03-109/20883) za iste oblasti. (www.usvcg.me)	2	2
R 17 Senat Univerziteta 11.6.2021. imenuje prof. dr Velizara Sredanovića, vanrednog profesora na Fakultetu za ekonomiju i biznis, za predsjednika Etičkog odbora Univerziteta „Mediteran”, Podgorica na period od tri godine. Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran” postavljen za sudskog vještaka, broj: R 884/2-21 Podgorica 11.6.2021.	2	2
Projekti		

UNIVERZITET

Učešće u nacionalnim naučnom projektu P 19 Učesnik je Okruglog stola „Mediteran -Zakon o akademskom integritetu-trendovi i izazovi” (16. decembar 2021) u Podgorici, u okviru projekta „Kvalitetno obrazovanje za sve” kroz programski okvir “Horizontal Faculty za zapadni Balkan i Tursku” Savjeta Evrope, u organizaciji programske kancelarije Savjeta Evrope u Podgorici.	1	1
2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE REZULTATA U OBLASTI UMJETNOSTI	UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
Objavljena stručna monografija ili stručna knjiga u inostranstvu od strane eminentnih međunarodnih izdavača	10	
U6 Objavljena stručna monografija ili stručna knjiga u zemlji U 6.2 Knjiga „Besudna vremena” u štampi AP Print, Izdavač: Udruženje pravnika Crne Gore, recenzent akademik Nenad Vuković	5	5
3. PEDAGOŠKE SPOSOBNOSTI	UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
Gostujući profesor		
P7 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500		
Univerzitet Crne Gore (2017-2022) Fakultet političkih nauka, Podgorica Postdiplomske - master akademske studije: Istraživačko novinarstvo Istraživanja u komuniološkim naukama	2	2 2
Fakultet političkih nauka, Podgorica 2017/2018. Osnovni studij: Novinarstvo Teorije i tehnike novinarstva Štampa i agencije	2	1 1

MEDITERAN

Fakultet za sport i fizičko vaspitanje, Nikšić Sportsko novinarstvo 2019/2020. Pisanje za štampane medije Štampa i agencije 2020/2021. Teorije i tehnike novinarstva Elektronski mediji Pisanje za štampane medije Štampa i agencije PR i sport 2021/2022. Teorije i tehnike novinarstva Pisanje za štampane medije Štampa i agencije 2022/2023. Pisanje za štampane medije Štampa i agencije	2	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
Mentorstvo (komentorstvo se vrednuje polovinom bodova) P 10 Mentorstvo na master studijama		
Univerzitet „Mediteran” Fakultet za ekonomiju i biznis-master radovi 1. Danka Stijepović: „Primjena strategija i tehnika u odnosima s javnošću u unapređenju održivog razvoja Nacionalnog parka Durmitor”, 24.11.2022. 2. Lazar Saičić: „Holistički marketing pristup u malim i srednjim preduzećima u Crnoj Gori”, 28.10.2021. 3. Vera Filipović: „Brendiranje u funkciji unapređenja proizvodnog portfelja”, 5.07.2017.	2	2 2 2
P 11 Mentorstvo na specijalističkim studijama		
Univerzitet Crne Gore (2017-2022) Fakultet političkih nauka, Podgorica Specijalističke studije - Postdiplomski studij Novinarstvo 1. Eldina Idrizović: „Rijaliti progami u doba spektakla”, FPN, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, 22.12.2020. 2. Danijela Radičević: „Istraživačko novinarstvo u štampanim medijama u Crnoj Gori”, FPN, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, 1.3.2017. Univerzitet „Mediteran” (2017/2022) Fakultet za ekonomiju i biznis-Specijalistički studij 1. Stefan Milović: „Strategija i odnosi s javnošću u funkciji razvoja porodičnog biznisa”, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet „Mediteran”, Podgorica, 18.5.2021.	1	1 1 1
P 5 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave	5	5

UNIVERZITET

III OCJENA USLOVA STEPEN OBRAZOVANJA

Da prof. dr. Velizar Sredanović posjeduje izuzetno kvalitetno obrazovanje iz oblasti za koje se bira dokazuju reference, koje je sticao još od studentskih dana, kada je paralelno studirao na dvije katedre (Žurnalistika i Sociologija) FPN Veljko „Vlahović“, Univerziteta u Sarajevu, a osnovne studije završio s visokim prosjekom ocjena za šta je nagrađen Srebrnom značkom Univerziteta u Sarajevu. Magistarske studije iz oblasti Odnosi sa javnošću na smjeru: Žurnalistika na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli je takođe uspješno završio (prosječna ocjena 10) i stekao zvanje magistra društvenih nauka iz oblasti žurnalistike 2006. godine. Doktorsku disertaciju „Uticaj medija na javnost u Crnoj Gori od 1906. do 2006. godine“ takođe je uspješno odbranio 22.11.2008. godine na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu. Iz kandidatove impozantne biografije i bibliografije primjetno da je imao naučno-stručne specijalizacije i univerzitetska usavršavanja od Beograda (JIN), Lonodona (BBC), Moskve (RTR, TVC i Univerzitet „Družba narodov“) do nedavno u Parizu (UNESCO). Napisao je više naučnih i stručnih radova, objavljenih u monografijama, koji se odnose na oblast za koju konkuriše za naučno zvanje. Na osnovu navedenog se može konstatovati da, u pogledu stepena obrazovanja, kandidat ima odgovarajući stepen i profil obrazovanja i u potpunosti ispunjava uslove, postavljene konkursom i za najveća akademska zvanja, tim više, što je već biran u zvanje docenta prije deset, odnosno za vanrednog profesora, prije pet godina na Univerzitetu „Mediteran“, mada je ispunjavao uslove i za izbor u veće zvanje.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Nakon detaljnijeg uvida u klasifikacionu bibliografiju kandidata, Velizara Sredanovića, i njegove priložene radove može se primjetiti visok nivo kvaliteta kandidatove naučnoistraživačke aktivnosti, koji je u kontekstu nastavnih disciplina, koje su tražene raspisanim konkursom. U brojnim istraživanjima i naučnim radovima, kandidat se na interdisciplinarni način, a prema potrebi i uže specijalistički bavi različitim, značajnim pitanjima iz oblasti komunikacija, medija, odnosa s javnošću i marketinga. Bavi se i umjetnošću u kojoj kompiluje dokumentarno-istraživački pristup u umjetničkim formama, koje su odraz postmodernizma, koji je projektovan u samu istoriju ili u nešto užu sferu društva i kulture. Primjetno je da kandidat primjenjuje sveobuhvatan pristup u analiziranju određenog naučnog problema, sa značajnom zastupljenošću analiza, kojima prethode kompresivna istraživanja, tako da su Sredanovićeve pojedini naučni i stručni radovi prvi iz oblasti komunikacija, medija, odnosa s javnošću, pa i istraživanja (tv reklame) u marketingu u Crnoj Gori. Sve to je kompatibilno i u kontinuitetu sa kandidatovim medijskim istraživanjima, ali i njegovim aktuelnim angažmanom i nastavnom djelatnošću. To je, dijelom, rezultat učestvovanja na međunarodnim i nacionalnim konferencijama i simpozijumima.

Dakle, prof. dr Velizar Sredanović je autor ne samo značajne naučne monografije, koja obiluje i naučno-stručnim radovima protkanim istraživanjima, već i monografije iz oblasti umjetnosti. Monografije su dale pečat njegovoj naučnoj, stručnoj i umjetničkoj djelatnosti i potvrda su njegove istraživačke sklonosti i sposobnosti da samostalno istražuje i da na jasan način izloži empirijske i teorijske rezultate do kojih je došao i u naučnoj i umjetničkoj djelatnosti. Iz naučnoistraživačke, ali i umjetničke aktivnosti kandidata, još preciznije, iz naučne oblasti koje su predmet konkursa među priloženim radovima kandidata aktuelnošću i značajem za ocjenjivanje izdvajaju se sljedeći radovi:

1. Velizar Sredanović, „Oblikovanje javnosti i medija u Crnoj Gori“, monografija u izdanju Univerziteta Mediteran, Podgorica u recenziji: prof. dr Radislava Jovovića, prof. dr Sava Markovića i prof. dr Asada Nuhanovića, profesora emeritusa Univerziteta u Sarajevu (CIP-

MEDITERAN

Katalogizacija i publikacija- Nacionalna biblioteka Crne Gore, Cetinje, ISBN 978-9940-514-63-1
COBISS.CG-ID 24268548)

Javnost i mediji kao fenomeni u Crnoj Gori kroz prelamanje istorijskih epoha, političkih, pravnih, ekonomskih, socioloških i kulturoloških procesa crnogorskog društva odavno su u fokusu brojnih istraživanja, naučnih i stručnih tekstova, prof. dr Velizara Sredanovića. Od rudimentarnih formi javnosti, medija i odnosa s javnošću do savremenih formi medija i ispoljavanja političkog javnog mnjenja kandidat je uspio da monografijom „Oblikovanje javnosti i medija u Crnoj Gori” objedini najbitnije faktore koji su uticali na formiranje raznih oblika javnosti.

Prvi je naučni radnik i autor kod nas, koji je klasifikovao javnost i političko javno mnjenje prema društveno-političkim etapama. Uspio je dokazati da su pored određenih oblika reprezentativne, literarne i pokušaja stvaranja građanske javnosti u Crnoj Gori od kraja devenaestog vijeka, ipak dominirale „odžaklijska“ i „gospodarska javnost”. Uz komparaciju teorijskih postavki u razvoju javnosti Jirgena Habermasa, razvijajući sopstveni meotodološki postupak - kandidat je je markirao pojavu „odžaklijske javnosti” u periodu dinastije Petrovića. Takođe je naučno elaborirao na egzemplarnom primjeru „gospodarsku javnost”, nastalu u periodu vladavine knjaza i kralja Nikole, zaživjelu u doba kralja Aleksandra Karađorodevića, pa komunističkog vođe Josipa Broza Tita i njegovih sljedbenika u socijalizmu, a preteklu i u periodu tranzicije crnogorskog društva, čak i nakon osamostaljenja Crne Gore.

Vrijednost više ove monografije je u njenoj aktuelnosti, jer kandidat piše o povratku na društveno-političku scenu Crne Gore potisnute plebejske javnosti, koja se manifestovala demonstracijama građana i masovnim pravoslavnim litijama tokom 2019. i 2020. godine kao fenomenu ispoljavanja javnosti, što je uticalo na promjenu javne sfere i trodecenijske vlasti. Dakle, kandidat oživljava Habermasova učenja o neprelaznosti plebejske javnosti, koja je odavno ustupila mjesto građanskoj i drugim oblicima javnosti u razvijenom svijetu. Sredanović dokazuje da u kriznim socijalno-ekonomskim periodima i naglim ideološkim i(li) religioznim promjenama političko javno mnjenje rezonuje i ispoljava stavove i vanistituicionalno. Na taj način pojavljuje se plebejska javnost kao specifična faza u istorijskom razvoju i pokazuje emancipatorski potencijal građanske javnosti u novom društvenom kontekstu.

I dok se u prvom dijelu svoje monografije bavi genezom i razvojem javnosti, te nastankom štampe i političkog javnog mnjenja u Crnoj Gori, autor u poglavlju „Moć medija i moć nad medijima” proučava tehnološki, normativni i globalni uticaj na slobodu medija u svijetu i na ex jugosloveskim prostorima. Najobimnije poglavlje monografije pod nazivom „Crnogorske medijske i političke specifičnosti” odiše brojnim istraživanjima i analizama medijskih formi i sadržaja, kroz sociološka, politikološka i komunikološka istraživanja o masmedijima i njihovom djelovanju. Sve to Sredanović potkrepljuje tekstovima i medijskim istraživanjima, objavljenim i u međunarodnim eletkronskim časopisima, prevednim i objavljenim na engleskom jeziku, što je kvalitet više za monografije. Kandidat vješto kompiluje teoretska i praktična saznanja iz bogatog medijskog iskustva i piše o uticajima i efektima medija, ali i o poltičkom javnom mnjenju. Zatim, preko socioloških zapažanja unosi komplementarnost bez koje ne bi bilo teorija modernog društva i žurnalistike, komunikologije, ali ni savremenog političkog javnog mnjenja.

U završnom poglavlju „Odnos s javnošću i mediji” kandidat je osim o razvoju i genezi uloga, odnosa s javnošću u Crnoj Gori kompletirao mozaik javne sfere, tj. javnosti i odnosa s javnošću tekstem o PR-u i lobiranju na globalnoj sceni moćnih udruženja, koja imaju uticaj na makroekonomska kretanja u svijetu. Različitim tekstovima i pristupima odnosa s javnošću približava njihove odnose s drugim oblastima i naučnim disciplinama od sociologije, politike do ekonomije i marketinga. Povezanost društveno-političkih i ekonomskih odnosa s fenomenom javnosti posebno je obrađena u Monografiji kroz marketinške analize medijskog tržišta (printanih i elektronskih medija) i na primjeru odnosa s javnošću i marketinga. Vjerovatno je to i rezultat kandidatovog opredjeljenja

UNIVERZITET

da se teoretski usavršava iz ove oblasti, jer pored predmeta Odnos s javnošću, Strategija i taktika na Fakultetu za ekonomiju i biznis Univerziteta „Mediteran” posljednje nekoliko godine predaje i Poslovnu etiku i Međunarodni marketing i Međunarodni menadžment i Biznis. Konitnuitet u teorijskom diskursu se postiže i u posljednjim poglavljima Monografije, ako se ima u vidu da je kandidat iz ove oblasti autor i prve knjige o crnogorskim preduzetnicima „Neimari Crne Gore” (Unireks-Lauss, 1996).

Prof. dr Sredanović kroz pet tematski poglavlja čvrsto povezanih nitima javnosti, medija i odnosa s javnošću, koje je homogenizovao naučnom i stručnom monografijom potvrđuje naučnu sposobnost istraživanja, analize i tumačenja u kojoj se međusobno protkani razni teorijski, empirijski i normativni elementi za navedene oblasti. U svakom slučaju, kandidat je ovom monogafijom dao originalan naučni doprinos klasifikacijom javnosti i poltičkog javnog mnjenja u Crnoj Gori, posebno na aktuelnom primjeru povratka plebejske javnosti na ovim prostorima, na fonu Habermasove tipologije javnosti.

2. Velizar Sredanović, „Besudna vremena”, monografija u izdanju Udruženja pravnika Crne Gore, Podgorica i recenziji akademika, prof. dr Nenada Vukovića (CIP-Katalogizacija i publikacija - Nacionalna biblioteka Crne Gore, Cetinje, ISBN 978-9940-9867-7-3 COBISS.CG-ID 24464388)

Knjiga „Besudna vremena”, Velizara Sredanovića, i samom katologizacijom u publikaciji Nacionalne biblioteke Crne Gore dvostruko je tretirana i zavedena kao naučna monografija s istorijskom sadržinom i umjetnička monografija, tj. literarno ostvarenje dokumentarnog karaktera. U ovoj knjizi autora interesuje teška tema - 1948. godina i njeni protagonisti, nekoliko Crnogoraca, egzemplarno. Velizar Sredanović, kao iskusan istraživač naučne utemeljenosti, uputio se u nesvakidašnje analize. Uputio se da putem razgovora, intrervjua tumači najteže godine u Jugoslaviji poslije Drugog svjetskog rata, da čuje one koji su bili najkompetentniji, a kojima nije bilo dozvoljeno da razgovaraju, da iznesu svoje mišljenje o sudbini zemlje za koju su se žrtvovali „bez uzmaka i bez straha”.

U svom literarno-naučnom djelu koristi naučnu metode i tehnike, svjedočenja važnih aktera tih događaja, koji su ostali u zatamenjnim stranama zvanične istorije, koje su ispisali pobjednici u ideološkom i državnom sukobu vlasti SSSR-a i Jugoslavije, njihovih kompartija i vođa Staljina i Tita. Radi se o ljudima koji su sa najvećih pozicija vlasti i moći preko noći uhapšeni, zbog drugačijeg političkog mišljenja, izolovani u istražnim zatvorima i logorima za ibeovce, završili na Golom otoku. Sredanović nas ne uvodi posebno u biografije tih ljudi – junaka ove knjige iz samog vrha crnogorske i jugoslovenske vlasti, ne opisuje ih, oni su pred njim, razgovaraju mirno, kao da se ne radi o njima, kao da pričaju i prepričavaju nečije sudbine, o kojima su s posebnom pažnjom čitali.

Počeo je s **Petrom Komnenićem** (1895-1957), profesorom istorije, komunistom, ratnikom, ratnim komandatom, političarem, ministrom, predsjednikom Ustavotvorne skupštine Crne Gore, robijašem, razgovara s njegovim memoarima, prenosi ih „ad verbatim, ad literam”. Riječi Petra Komnenića, koje je Sredanović unio u ovu knjigu, gotovo u cjelini, čitaju se kao djelovi istorijskog romana. Cijeli tekst zrači spisateljskom darovitošću (mislim na književni dar autora). Razumijem zašto je Sredanovića ova proza asocijala na Andrićevu „Prokletu avliju”. „Petrova rupa” u Sredanovićevoj monografiji svjedoči o stradanju, fizičkoj torturi i ponižavanju koje nije moglo slomiti duh onih koji su se u njoj našli; mogli su biti dokrajčeni samo fizičkim mučenjem. Do tada su izdržali najstrašnije predratne torture u Glavnjači, Sremskoj Mitrovici, Bileći, Kolašinu, Svetom Grguru itd. Izdržali su Pljevaljski poraz, Prozor, Neretvu, Sutjesku... Svi su različiti (Petar Komnenić, Veljko Žižić, Obren Blagojević, Savo Stanojević, Radivoje Vukićević). Svi su isti u jačini duha i prezira prema smrti.

U drugom dijelu „Besudnih vremena” - Sredanović, u uvodnom dijelu o junacima, na literaran način portretira ove znamenite ličnosti, koje su u mladosti bile ateisti i agnostici, a nakon školovanja

MEDITERAN

obilježeni kao komunistički vjernici. Svi su pregrmeželi ratne strahote kao revolucionari. Iz rata su izašli kao pobjednici, pa te prestupne 1948. godine iz najveće vlasti opet postali prognanici i otpadnici. Ispovjesti i zapažanja uglednih crnogorskih i jugoslovenskih ličnosti iz „Petrove rupe”, rezultat su autorovih višegodišnjih razgovara s njima. Kandidat je koristio naučne metode intervjuja i ovjekovječio ih drugim medijskim formama. Pojedine je snimio (video zapisi). Snimio je i intervju sa akademikom Obrenom Blagojevićem i Radivojem Vukićevićem, posljednjim živim zatočenika Golog otoka.

Literarno nadahnuto, kandidat je napisao poglavlje „Vjenčao ih Goli otok” o sudbini bivšeg glavnog jugoslovenskog vojnog tužioca, general-majora Veljka Žižića i njegove vjerenice Radmile, koje su godinama razdvajale robije na Golom otoku i Svetom Grguru. **Veljko Žižić** (1912-1993) - pravnik, ratnik, general-major, vrhovni vojni tužilac „zadivljuje ponosom jačim od života”, zadivljuje s kojom mirnoćom priča Velizaru Sredanoviću i izgovara čuvenu rečenicu: „Ja neću slati ljude na robiju zbog njihovih misli”! Žižićevu mirnoću prihvatao je i Sredanović u lucidnom usmjeravanju razgovora. Očekivali bismo oštrinu generalske riječi. Ne! Žižić priča onako kako je pričao njegov zavičajac iz Drobnjaka, Novica Cerović, mudri Noko, a „guja i vitez crnih brda” – kako je zapisao Jezef Holeček, Čeh koji je pisao o narodu koji prezire život i smrt, ali i narodu s praslovenskom dušom, narodu koji je predstavljao sintezu moralne i fizičke snage. I zapisana legendarna Veljkova poruka Maršalu Titu povodom Rezolucije IB-a: „da neće slati ljude na robiju zbog njihovih misli”, koja ga je koštala osam godina golootočke robije i oduzimanja čina general - majora. Uslijedio je njegov hod po mukama i hod po mukama njegove vjerenice Radmile - Generalice do kraja života.

Sredanović je vodio duge razgovore i uradio nezaboravne filmske zapise sa **Obrenom Blagojevićem** (1912-2001), doktorom pravno-ekonomskih nauka, komunistom, revolucionarom, robijašem, velikim eruditom, misliocem, ljudskom gromadom – kako su ga mnogi vidjeli, poslanikom Savezne narodne skupštine, predsjednikom Odbora Vijeća naroda za plan i finansije, članom Glavne državne arbitražne Komisije za zadrugarstvo, guvernerom Narodne banke Jugoslavije i jednim od guvernera Međunarodne banke za obnovu i razvoj, odnosno predstavnikom Vlade FNRJ u Međunarodnom monetarnom fondu, profesorom univerziteta i akademikom dvaju akademija: Srpske akademije nauka i Crnogorske akademije nauka. I zaista, život za film u najkraćem kako je sazeo kandidat Sredanović, pišući o Blagojeviću kao sorbonskom doktorandu predratnom komunisti i robijašu. Njegov život ispunjen je paradoksima, kako primjećuje Sredanović, od iščekivanja smrti u četničkom zatvoru u Kolašinu, kao partizanskog komesara, do najvećih funkcija u poratnoj vlasti one velike Jugoslavije i hapšenja povodom Rezolucije IB-a u Titovoj vladi. No, Blagojević će uspjeti, po povratku na slobodu, ponovo da bude ugledni univerzitetski profesor, čak i akademik. Otuda i autorov naslov priče „Robije i akademije Obrena Blagojevića”.

Dugi razgovor Sredanović je vodio sa **Savom Stanojevićem** (1916-1994), ratnim komandantom, narodnim herojem, pukovnikom, nikad pokajnikom. „Da, ‘na mucu se poznaju junaci’ pokazao je kao ratni komandant bataljona proslavljene Pete proleterske crnogorske brigade. Među prvim živim herojima, novembra 1944. godine, dobio je najveći ratni orden. Izvršio je Titovu komandu: ‘Prozor mora pasti!’, ali iznad svega za iskazano herojstvo u dvije najteže bitke. Na Neretvi i Sutjesci”. – piše Sredanović. Goli otok nije slomio njegov moral! Sve je izdržao!

Na kraju knjige smješten je intervju sa **Radivojem Vukićevićem**, borcem, komesarom divizije u Trećoj armiji, ministrom, sužnjem u „Petrovoj rupi”. Poenta razgovora su Vukićevićeve riječi: „... pravi ljudi nikad neće moći shvatiti suštinu toga bezumlja na Golom otoku. Otkud toliko bezumlja kod ljudi 20-og vijeka”!? Njegov slučaj (uzimajući drugo ime) opisao je i Mihailo Lalić, slučaj pozadinca, člana Sreskog komiteta, člana Okružnog komiteta.

Tako su „Besudna vremena” svojevrsna monografija o crnogorskim i jugoslovenskim ličnostima i događajima, koje su obilježile najveću socijalističku jugoslovensku tabu temu – Goli otok,

UNIVERZITET

prećutkivanu u javnosti do Titove smrti. Autor ističe da su nastale u namjeri da ostane zapis ne samo o stradanju i velikoj crnogorskoj poratnoj tragediji i svjedočenju „s druge strane”, već i zbog toga što su ličnosti s kojima je razgovarao - *potonji veliki crnogorski primjeri čojstva i junaštva u besudna vremena, kada se ubijalo čojsko u ljudima. U svakom slučaju Sredanović smatra da - istoriju stvaraju ne samo grandiozne ličnosti nego i obični, ipak veliki ljudi koji sticajem okolnosti ili sudbine ostaju u skrivenim stranama arhiva, ali i života, na marginama zvanične istorije koje obično ispisuju pobjednici.* Zahvaljujući autorovoj upornosti ove priče naći će se pred čitaocima objedinjene. Kandidat je napisao knjigu s velikim darom. Autorovi romansijski čisto knjiženo-istorijski djelovi, razgovori i intervjui složeni u neraskidivu cjelinu.

3. Posebno bih se osvrnuo na „**Robije i akademije Obrena Blagojevića**”, „Golootočkoj priči nikad kraja” (O Radivoju Vukićeviću), priči iz drugog dijela knjige-monografije „Besudna vremena”. Tim više što što je autor razgovore sa pojedinim junacima svoje knjige iz filmskog i umjetničkog doživljaja pretvorio u pisani i literarni kod. Istina, njegov dokumentarni film o svjedočenju Vukićevića, posljednjeg zatočenika iz „Petrove rupe”, logora u Golootočkom logoru, još čeka premijerno prikazivanje. No, nesumnjamo da će pobuditi veliku pažnju javnosti poput dokumentarca „Dvije robije i akademije Obrena Blagojevića”. Dakle, autor prati uspravne ljude. U tom kontekstu meni se nameće *Homo erectus*, ne onaj davno izumrli, nego *čovjek uspravan* sa ovih prostora, uspravan kad je najteže bilo biti i ostati.

Kandidat je vodio duge razgovore sa nezaboravnicima iz „Petrove rupe”. U tom kontekstu snimio je i nezaboravni filmski zapis sa **Obrenom Blagojevićem** (1912-2001), jer njegova ličnost i djelo su primjer kako treba koračati i ispred vremena i ispred nacije. Cijeli Blagojevićev život i djelo su putokaz kako se uporedo sa strukom i naukom može uspješno boriti za najveće vrijednosti: slobodu, demokratiju, progres, domovinu, naciju i ostati uspravan u najtežim životnim iskušenjima. Njegovo voluminozno djelo sabrano u 12 tomova rezultat su naučne multidisciplinarnosti, neponovljivog talenta, neiscrpne energije, kontinuiteta, istrajnosti... Veliki mislilac, revolucionar, mučenik, robijaš, ljudska gromada. A tek, Obrenov životni put. Za film!

Osim u dokumentarcu, koji je Sredanović ovjekovječio u dva dijela, Blagojevićev život je zaista bio za film. Od gimnazijskih dana u Nikšiću, studija u Beogradu, naprednog međuratnog studentskog pokreta i doktorskih studija u Parizu, pa nadalje. Upravo kada je postao doktorom pravno-ekonomskih nauka, tj. kad je doktorirao, profesor Slobodan Jovanović, predsjednik ispitne komisije, na kraju je rekao: „Blago majci koja ga je rodila”. A da nije bilo lako kao jedan od rijetkih doktora nauka tada biti komunist, revolucionar, robijaš, prije i iza Drugog svjetskog rata svjedoči njegova priča. Bio je poslanik Savezne narodne skupštine, predsjednik Odbora Vijeća naroda za plan i finansije, član Glavne državne arbitražne Komisije za zadrugarstvo, guverner Narodne banke Jugoslavije i jedan od guvernera Međunarodne banke za obnovu i razvoj, odnosno predstavnik Vlade FNRJ – u Međunarodnom monetarnom fondu, profesor univerziteta kada je uahpšen i zatvoren na Goli otok. Ipak, uspio se izdići iznad progonioca i o(p)stati veliki erudita, mislilac i ljudska i naučna gromada – kako su ga mnogi vidjeli. Postati akademikom dvaju akademija - Srpske akademije nauka i Crnogorske akademije nauka. Čast bi bila svakom izdavaču da ovaj razgovor sa Obrenom Blagojevićem izda kao posebnu knjigu. Uostalom, imao sam privilegiju da se i lično iz brojnih susreta s uvažanim zemljakom, akademikom Blagojevićem uvjerim šta se sa šta se s tim ljudima dogodilo i zašto je došlo do onoga što je pred kraj Stare ere Plaut (Titus Maccius Plautus /254-184/) izgovorio: *Homo homini lupus*. Čovjek je postao žestoki protivnik i sadista. I zato je vrijedan kandidatov trud da iz razgovora sa Blagojevićem i ostalim junacima knjige zabilježi šta se dešavalo na Golom otoku.

Interesantno je da je Blagojević, kao partizanski komesar, i prije Golog otoka gledao smrti u oči, u četničkom zatvoru u Kolašinu, iščekujući strijeljanje. I ne samo on nego i drugi junaci ove knjige, koji su s puškom izborili slobodu. Zato je ovo svjedočanstvo o našem čovjeku, onom što je

MEDITERAN

i u kolašinskom zatvoru, zagledan u rodna brda, pjevao: *Planino draga kako sam te željan, // tebe i tvojih snenijeh osoja. // Uzalud te okom kroz rešetke tražim. // Jesi li mi sama ti rođena moja.*

UMJETNIČKA DJELATNOST

Prof. dr Velizar Sredanović se pored publicistike i profesure bavi i umjetničkom djelatnošću kao autor niza dokumentarnih filmova. Poslije dokumentarnog filma „Crnogorska antigona” (u prevodu i titlovanom i na engleskom jeziku) “The Montegrrian Antigona”, prikazanog na Internacionalnom TV festivalu Bar i „Priča o braći Vušović” u svojim dokumentarcima umjetničkim filmskim izrazom uspješno je portretisao i akademike Čeda Vukovića i Obrena Blagojevića. U Sredanovićevim feljtonima i publicističkim radovima sa naglašenom literarnom notom izdvajaju se „Kralj Nikola u svom i ovom dobu”, „Zločin bez kazne”, „Vunena vremena”, „Mešina djela, hronika naše tragedije”, „Srpska priča braće Selimović”, „Ministar pravde iza rešetaka” (Svjedočenja: Jefto Pavić, najstariji opozicionar)... I svaki od navedenih publicističkih radova mogao bi biti predložak za dokumentarni, igrani film, dramski scenario. Tako je kandidat snimajući dokumenatrac „Dvije akademije i robije Obrena Blagojevića” i objavljujući feljton „Poslije 40 godina ćutanja - testamentalni iskaz narodnog heroja Sava Stanojevića” bio motivisan da zaokruži priču o stradanja istaknutih crnogorskih ličnosti povodom Rezolucije Informbiroa i skopi mozaik golotočke tragedije. Trebale su mu godine da straživačkim metodama naučnog intervjua koje je već koristio s Blagojevićem i Stanojevićem, dovrši razgovore sa istaknutim pravnikom, generalom Veljkom Žićićem i revolucionarom Radivojem Vukićevićem, bivšim crnogorskim ministrom. Otuda i ne čudi što je na tom vizuelnom umjetničkom fonu, Sredanović napisao knjigu-monografiju u kojoj u uvodnim dijelovima junaka koje portretiše i s kojim razgovara, iznosi svoj literarni rakurs. Sredanovićev doživljaj ličnosti i vremena u kojima oni stvaraju i stradaju sadrže određene literarne zapise. Tako je uz portret profesora, Petra Komnenića, predsjednika Ustavotvorne Skupštine Crne Gore, (iz čijih memoara je priredio izbor) autor uspio zaokružiti knjigu „Besudna vr vremena”. Priče o ljudskim sudbinama i sage o dobru i zlu - postale su umjetničke preokupacije beletrističkog izraza Sredanovića, koji opisuje zajedničku sudbinu petorice znamenitih crnogorskih istorijskih ličnosti, koje vezuje golotočka tragedija u tim „Besudnim vremenima”.

Kandidatova razapetost između publicistike i književnosti s jedne strane, dokumentarnog filma i umjestnosti s druge strane, te novinarstva i nauke, prisutna su još od perioda kada je predavao na Fakultetu vizuelnih umjetnosti Univerziteta „Mediteran”. Kolege, poput prof. dr Ratka Božovića su istakle da Sredanović- kao autor zapaženih feljtona, i publicističkih radova, ali i originalnog dokumentarnog filmskog izraza ispoljava afinitet za upečatljiv umjetnički doživljaj, koji su odavno istakli čitaoci i gledaoci njegovih dijela, ali i da je kao tekstopisac, scenarista i kompletan autor postigao visok stepen profesionalnosti.

U sve navedno imao sam prilike da se uvjerim i kao dekan Fakulteta vizuelnih umjetnosti u periodu kada sam blizlje sarađivao sa kandidatom. Uostalom, Sredanović knjigom, tj. svojevrsnom umjetničko-naučnom monografijom, potvrđuje kontinuitet i u umjetničkoj djelatnosti, gdje se nadam da uz zrelost koju je postigao u ovoj oblasti slijede njegova nova ostvarenja. U tom kontekstu očekujem od kandidata dokumentarni film o Posljednjem zatočeniku iz „Petrove rupe”, tj. jednom od junaka koje je uvrstio i valorizovao u „Besudnim vremenima”. Riječ je o ličnosti koja je inspirisala Mihaila Lalića da u romanima sa ratnom tematikom, doduše pod drugim imenom, posveti značajno mjesto takvom junaku, u „Lelejskoj gori”. U „Besudnim vremenima”, autor razgovara sa junacima knjige i ostale ličnosti slika na dokumentarno- realistički način. Pojavljuju se pod punim imenom i prezimenom i žrtve i njihovi progonitelji i pobjednici i izdajnici, zavisno iz ugla iz kojeg se gleda.

Na stranicama „Besudnih vremena”, konačno, u pravom svijetlu izlaze junaci knjige iz zatamnenjih

UNIVERZITET

strana istorije i života. Tako će čitaoci saznati o ličnostima koje su do juče bile precrtane, pa čak i prebrisane sa fotografija, istaknutih crnogorskih i jugoslovenskih rukovodilaca poratne Jugoslavije. I u tome je vrijednost kandidatove knjige, odnosno umjetničke monografije.

Tako se u kontinuitetu ostvaruje autorova preokupacija da na umjetnički način portretira sjajne crnogorske ličnosti, ne samo crnogorskih dinasta, heroja, akademika, uglednih intelektualaca, već i revolucionare, vizionare i stradalnike, žigosane heroje, pisce, stradalnike, nekada nepomenike, a riječju nepokorne.

Kandidat je i nakon promjene katedre sa FVU na FEB Univerziteta „Mediteran” uspio da nastavi kontinuitet umjetničke djelatnosti novim literarnim ostvarenjem, što je za svaku pohvalu. Zato sam, s posebnim zadovoljstvom, izdavaču preporučio ovu Sredanovićevu knjigu i kao njen recenzent. Ona je po mnogo čemu posebna, značajna, knjiga je pisana i složena sa velikim darom. Složeni su romansijerski čisto knjiženo-istorijski djelovi, razgovori i intervjui, složeni u neraskidivu cjelinu.

STRUČNI RAD

Kandidat je značajan dio svoje karijere posvetio stručnom radu u oblastima komunikologije, novinarstva i etike. Njegov stručni angažman je ocijenjen i kvantitativno za rad na pozicijama i istraživačkim projektima iz oblasti etike i komunikologije. Podsjećam da je prvi put za sudskog vještaka za oblast komunikologije i novinarske etike postavljen 2016. godine u Podgorici, a ponovo biran 2021. godine, takođe za oblast sudskog vještaka iz oblasti komunikologije i novinarske etike. Prof. dr Velizar Sredanović je jedini sudki viještak iz ove oblasti u Crnoj Gori.

Senat Univerziteta Sredanovića je imenovao za predsjednika Etičkog odbora Univerziteta „Mediteran” (2021). na period od tri godine, što je posebno važno istaći jer u univerzitetskoj karijeri svakog profesora značajno mjesto zauzimaju reference na pozicijama i projektima iz oblasti akademske etike. Kandidat je osim u radu Etičkog odora Univerziteta vrijedan i u aktivnostima iz ove oblasti na nacionalnom i međunarodnom planu, u okviru projekta „Kvalitetno obrazovanje za sve” kroz programski okvir “Horizontal Faculty za zapadni Balkan i Tursku” Savjeta Evrope, u organizaciji programske kancelarije Savjeta Evrope u Podgorici, gdje se zalaže za promociju akademskog integriteta. Bavi se i drugim problemima iz oblasti univerzitetske etike, odnosno njenom normativnom sprovođenju u praksi, što je primjetno i kroz njegovu ne samo stručnu, već i dijelom i naučnu preokupiranost.

PEDAGOŠKA OSPOBLJENOST

Prof. dr Sredanović je odavno u nastavnom procesu angažovan kao predavač, a zatim docent i vanredni profesor na grupi predmeta za novinarstvo i medije na državnim i privatnim univerzitetima u Crnoj Gori i inostranstvu. Impozantno pedagoško iskustvo u poslednjih pet godina nadogrudio je predmetima iz ekonomije i biznisa na istoimenom fakultetu Univerzitetu „Mediteran”. Uvjerio sam se u njegov kvalitetan rad sa studentima, dok je radio kao profesor na Fakultetu vizuelnih umjetnosti. Osim što je držao nastavu iz predmeta: Metode istraživanja u medijima, Uvod u medije, Uvod u komunikacije na magistarskom studiju FVU oformio je i predavao predmet - Metodologija izrade naučnoistraživačkog i umjetničkog rada tokom 2017/2018. godine. U tom periodu na FVU u Bijelom Polju držao je nastavu iz Umjetnosti i savremene medijske tehnologije i Kulture govorne i pisane komunikacije. Prema pozivu sa Fakulteta političkih nauka iz Sarajeva predavao je PR i na magistarskim studijama Žurnalistike, odnosno postdiplomskom studiju Komunikologije FPN Univerziteta u Sarajevu. Na Postdiplomskom-magistarskom MBC, kasnije Specijalističkom studiju FEB-a predaje Odnose s javnošću, strategije i taktike. Na Fakultetu za Ekonomiju i biznis uspješno predaje, već nekoliko godina, Sociologiju

MEDITERAN

(do ukidanja), Poslovnu etiku, Međunarodni marketing i Biznis i to od početka njegovog uvođenja u nastavno-pedagoški proces. Uz Marketing malih i srednjih preduzeća prof. dr Sredanović je (uz sve navedene predmete) angažovan i za predmet Marketinške komunikacije na katedri FEB-a i u Ulcinju. Na Pravnom fakultetu Univerziteta „Mediteran” predaje Sociologiju.

Na Magistarskim, odnosno - Postdiplomskim - Master i Osnovnim studijama Fakulteta za ekonomiju i biznis i FPN u Podgorici imao je više mentorstava, a od studenata (u anonimnim anketama) dobijao najveće ocjene za izvođenje, kvalitet nastave i provjeru znanja. I od kolega na NNV Fakulteta za ekonomiju i biznis, takođe, je dobio maksimalan broj poena za kvalitet pedagoškog rada.

IV VERIFIKACIJA BODOVA

1. Zbirni pregled radova i bodova

VRSTA DJELATNOSTI	Prije izbora	Broj novih bodova
NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	59.9	9
UMJETNIČKI RAD	15.5	5
STRUČNI RAD	30.5	6
PEDAGOŠKI RAD/SPOSOBNOSTI	30.6	32
UKUPNO	136.5	52

V MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu konkursnog materijala i detaljne analize dokumentacije, pokazano je da je kandidat postigao značajne rezultate u naučnoistraživačkom i stručnom radu, ali i umjetničkom i pedagoškom radu. Kandidat, prof. dr Velizar Sredanović zadovoljava uslove, postavljene konkursom za oblast u koju se bira, pošto ispunjava predviđene uslove iz Zakona o visokom obrazovanju, Statuta i Mjerila za izbor u sva akademska i naučna zvanja Univerziteta „Mediteran” u Podgorici. Dakle, Sredanović ima sve potrebne kvalitete u naučnoistraživačkom, pedagoško-nastavnom i stručnom pogledu, pa predlažem da se izabere u zvanje: vanredni profesor za naučnu oblast - Teorije medija, komunikacija, odnosa s javnošću i marketing na Fakultetu za ekonomiju i biznis Univerziteta „Mediteran”, Podgorica.

Podgorica, 1. decembar 2022.

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE
akademik Nenad Vuković, profesor emeritus
Univerzitet “Mediteran” Podgorica

1.3. Izveštaj recenzenta dr. sci Asad Nuhanović, profesor emeritus

FAKULTETU ZA EKONOMIJU I BIZNIS UNIVERZITETA "MEDITERAN" PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta "Mediteran" broj R-2207/3 - 22 od 29.09.2022. godine imenovan sam za člana recezentske komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u sva akademska zvanja jednog nastavnika za naučnu oblast Teorije medija, komunikacija, odnosa s javnošću i marketing na Fakultetu za ekonomiju i biznis Univerziteta "Mediteran", Podgorica.

Na raspisani konkurs (4.07.2022.g.) za jednog nastavnika za navedenu naučnu oblast koji je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" javio se jedan kandidat - dr.sci Velizar Sredanović, vanredni profesor za naučnu oblast Teorije medija, komunikacija i odnosa s javnošću s Fakulteta za ekonomiju i biznis Univerziteta "Mediteran" u Podgorici.

Analitičkim sagledavanjem dostavljene dokumentacije, prezentiranih naučnih radova, projekata i ostale dokumentacije, a oslanjajući se na Mjerila za izbor u akademska zvanja, odnosno Statut Univerziteta „Mediteran“ Podgorica, podnosim sledeći

IZVJEŠTAJ:

Da bi pojasnio svoj stav o ovom izboru, (odnosno reizboru) moju meritornost i akademsku suodgovornost predstavljam jedan kroki naučne suštine, sučeljavanja i pojave teorija i pristupa medijima i društvu, shodno naučnoj oblasti za koju se bira kandidat. Teorijska groznica je počela šezdesetih godina odbacujući totalitarističke, univerzalističke i naučne teorije strukturalizma, semiotike, kada poststrukturalistički pkreti stvaraju novu sintezu marksizma, psihoanalize i feminizma. U cjelini, sva ova kretanja doprinijela su stvaranju nekih najboljih društvenih teorija i kritika posljednjih godina. Krajem prošlog vijeka veliki broj teorija našao je svoje mjesto u okvirima *multikulturalizma*, čime dolazi do novog intezivnog kruga teorijskih i kulturoloških ratova, koji još uvijek traju. U osnovi mi znamo da teorije predstavljaju načine sagledavanja, koji nam pružaju različita shvatanja i tumačenja, pri kojima svoju pažnju usmjeravamo na specifične fenomene, veze ili društveni sistem u cjelini. Na taj način, teorije rasvjetljavaju društvenu stvarnost i pomažu pojedincima da shvate svijet u kojem žive. Zbog inteziteta i brzine transformacija koje se u njemu dešavaju, savremeno društvo zahtjeva stalna preispitivanja, koja jedini prijavljeni kandidat, prof. dr Velizar Sredanović upotpunosti čini, jer provjera jedne teorije jeste njena primjena, njen razvoj i rezultati.

Teorijsko ishodište u ovom slučaju jeste njeno spoznavanje svijeta – utvrđivanje naučnih istina.

Nasuprot tome, posredovanjem javnog mnijenja konstituie se jedna druga veza između čovjeka i stvarnosti. Ljudi kao pripadnici javnosti, suočeni sa objektivnim svijetom, razmjenjuju ideje, mnijenja o njemu i svojim problemima i u tom rasudjivanju, suočavaju mišljenja, procjenjuju tuđe ideje, mnijenja i stavove. Shodno izloženom, moj kratki Izvjestaj biće usmjeren na reizbor predloženog kandidata koji je po svim kriterijumima i zakonskim obavezama trebao davno da bude izabran u redovnog profesora. O tome više na kraju Izvjestaja.

I PODACI O KANDIDATU OSNOVNI BIOGRAFSKI PODACI

Prof.dr Velizar Sredanović je završio osnovnu i srednju školu u Nikšiću. Studirao je Žurnalistiku i Sociologiju na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu, gdje je završio Žurnalistiku

MEDITERAN

u junu 1986. godine, Za odličan uspjeh tokom studiranja dobio je diplomu Univerziteta Sarajevo iz Fonda "Hasan Brkić" i Srebrnu značku Univerziteta u Sarajevu. Magistarske studije iz oblasti Odnosi sa javnostima na smjeru Žurnalistika na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli je takođe uspješno završio (prosječna ocjena 10) i stekao zvanje magistra društvenih nauka iz oblasti žurnalistike 2006.g. Doktorsku disertaciju pod nazivom Uticaj medija na javnost u Crnoj Gori od 1906. do 2006. godine je odbranio 22.11.2008. godine na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu.

RADNO ISKUSTVO

Kao student je bio slobodni novinar i saradnik brojnih omladinskih, studentskih listova i najtiražnijih novina i časopisa u bivšoj SFRJ do 1986, pa novinar, urednik i šef Dopisničke mreže NJP «Pobjeda» do polovine 1995. U Televiziji Crne Gore bio je urednik u Dokumentarnom i Informativnom programu, a od 1999 do kraja 2012-te pomoćnik generalnog direktora RTCG i Direktor direkcije za istraživanje i razvoj programa i auditorijuma.

Medijske specijalizacije i univerzitetska usavršavanja obavio je u Sarajevu /FPN/, Beogradu / Jugoslovenskom institutu za novinarstvo-1984/, Londonu/BBC-2000/ i Moskvi/RTR i Univerzitet „Družba narodov“-2001/, kao stipendista Evropske unije i Vlade Rusije. U Parizu septembra 2022. bio je na studijskom putovanju i edukaciji o visokom obrazovanju u UNESCO-vom Međunarodnom institutu za prosvjetno planiranje (HEP) i projektu o etici i korupciji u obrazovanju, u okviru projekta "Kvalitetno obrazovanje za sve" kroz programski okvir "Horizontal Faculty za zapadni Balkan i Tursku" Evropske unije i Savjeta Evrope.

Do sada je objavio više naučnih i stručnih radove radova u međunarodnim naučnim časopisima i zbornicima iz oblasti komunikologije, žurnalistike i PR-a, zatim u CANU-u, Matici crnogorskoj, Agori (Podgorca) i elektronskim časopisima Medionline (Sarajevo) i Pcnen (Podgorica). Bio je rukovodilac i autor više istraživanja elektronskih i printanih medija u Crnoj Gori, od kojih su neka finansirana i od strane EAR i OESCE. Učestvovao je i objavljivao radove na više međunarodnih naučnih i stručnih skupova u zemlji i inostranstvu.

Od 2007. do 2016-te na Univerzitetu Crne Gore predavao je kao gostujući profesor za grupu žurnalističkih predmeta (Novinarsku etiku, Jezik masovnih medija, Uvod u medije i Teorije i tehnike novinarstva) na Filozofskom, pa Fakultetu za sport u Nikšiću. U 2014/15 na FPN-Podgorica TV novinarstvo (Osnovni studij Novinarstvo) i 2015/16 Istraživačko novinarstvo na specijalističkom postdiplomskom studiju),pa 2017/18 Teorije i tehnike novinarstva i Štampa i agencije. Na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje od 2019/20 ponovo je angažovan za predmete Pisanje za štampane medije i Štampa i agencije, a u 2020/21 - Teorije i tehnike novinarstva, Elektronske medije, Pisanje za štampane medije, Štampa i agencije i PR i sport. U 2021/22/ predaje Teorije i tehnike novinarstva,Pisanje za štampane medije i Štampa i agencije,a u 2022/23 angažovan je za predmete Pisanje za štampane medije i Štampa i agencije. Na Fakultetu političkih nauka u Podgorici ponovo je angažovan 2022/23 kao gostujući profesor za izvođenje nastave iz predmeta Istraživačko novinarstvo i Istraživanje u komunikološkim naukama, na postdiplomskim master akademskom studiju.

Od 2009-te predaje Metode istraživanja u medijima na FVU Univerziteta Mediteran, a od 2012-te još i Uvod u komunikacije i Uvod u medije. U 2016/17 predavao je Umjetnost i savremene medijske, tehnologije i 2017/18 Kulturu govorne i pisane komunikacije, na FVU u Bijelom Polju. Na MBS pored PR - Strategije,taktike od 2014-te (PSS-Specijalistički studij), od 2017-te predaje Poslovnu etiku i Sociologiju, pa na Fakultetu za ekonomiju i biznis Međunarondi marketing, Međunarodni menadžment i Biznis.U 2022/3 uz navedene predmete na FEB-u angažovan je i za Marketing malih i srednjih preduzeća, a u Ulcinju,takođe na FEB-u za predmete Biznis,

UNIVERZITET

Komunikacije u marketingu, Marketing malih i srednjih preduzeća i Međunarodni marketing. Od 2017-na Pravnom fakultetu „Meditera“ predaje Sociologiju.

Tokom 2009/10 i 2013-te predavao je kao gostujući profesor na Postdiplomskim studijama Komunikologije i Žurnalistike FPN Univerziteta u Sarajevu. Na Magistarskom studiju FVU predaje Metodologiju izrade naučno-stručnog i umjetničkog rada.

Bio je član upravnih odbora Udruženja novinara Crne Gore i Javnog preduzeća RTCG/1998-2002/ i prvi je crnogorski sudski vještak iz oblasti komunikologije i novinarske etike. Autor je brojnih feljtona, dokumentarnih tv filmova i knjiga «Neimari Crne Gore» («Lauss» i «Unireks», Podgorica,1996.) ,«Javnost i mediji u Crnoj Gori» („Obod“ Cetinje, 2007) i Monografije “Oblikovanje medija i javnosti u Crnoj Gori” u izdanju Univerziteta “Meditera”2022.godine.

Uvršten je u svim izdanjima knjiga «Ko je Ko u Crnoj Gori» (1993,1999,2004) i «Ko je ko u kulturi Crne Gore» (2004).

U Crnoj Gori je od 2016. jedini sudski vještak za oblast komunikologije i novinarske etike.

Predsjednik Etickog odbora Univerziteta “Meditera” je od 2021.godine.

II KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE BIBLIOGRAFIJE

Kandidat prof.dr Velizar Sredanović je objavio određeni broj naučno-istraživačkih radova,kao i iz oblasti umjetnosti i stručne djelatnosti. Neki od njih biće predmet analize u ovom izvještaju.

U narednoj tabeli izvršena je kategorizacija i kvantitativno ocjenjivanje naučno-istraživačkih rezultata i pedagoških sposobnosti kandidata relevantnih za izbor u zvanje u skladu sa novim Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
AUTORSKE MONOGRAFIJE		
M.4. Monografija nacionalnog značaja M4. Velizar Sredanović „Oblikovanje javnosti i medija u Crnoj Gori”, Izdavač Univerzitet „Meditera”, Podgorica ISBN 978-9940-514-63-1 COBIS:CG-ID 24268548	4	4
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama i slično		
Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo) K 1 U Parizu je između 12-15. septembra 2022. bio na studijskom putovanju i edukaciji o visokom obrazovanju u UNESCO-vom Međunarodnom institutu za prosvjetno planiranje (HEP) i projektu o etici i korupciji u obrazovanju, u okviru projekta „Kvalitetno obrazovanje za sve”, kroz programski okvir “Horizontal Faculty za zapadni Balkan i Tursku” Evropske unije i Savjeta Evrope.	3	3
Učešće na izložbi (konferenciji) nacionalnog značaja		
K 8 Učesnik Konferencije „Najnoviji izazovi u očuvanju akademske čestitosti” 7-8 jula. 2021. u Herceg Novom, u okviru projekta Evropske unije i Savjeta Evrope „Kvalitetno obrazovanje za sve” kao dio programskog okvira“ Horizontal Faculty za Zapadni Balkan i Tursku II”	1	1

MEDITERAN

Uređivačka i recenzentska djelatnost		
Recenziranje monografije nacionalnog značaja R 8 Monografija „Novinarski razgovori”, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, 2022. U recenziji: prof. dr V. Sredanović prof. dr S.Malović, prof. dr R.Veljanovski	1	1
Ostala stručna djelatnost		
R 17 Prvi put je postavljen za sudskog vještaka za oblast komunikologije i novinarske etike 21.3.2016. (broj 1490), drugi put je postavljen za sudskog vještaka u Podgorici 2.6.2021. (broj:03-109/20883) za iste oblasti. (www.usvcg.me)	2	2
R 17 Senat Univerziteta 11.6.2021. imenuje prof. dr Velizara Sredanovića, vanrednog profesora na Fakultetu za ekonomiju i biznis, za predsjednika Etičkog odbora Univerziteta „Mediterran”, Podgorica na period od tri godine. Odlukom Senata Univerziteta „Mediterran” postavljen za sudskog vještaka, broj: R 884/2-21 Podgorica 11.6.2021.	2	2
Projekti		
Učešće u nacionalnim naučnom projektu P 19 Učesnik je Okruglog stola „Mediterran -Zakon o akademskom integritetu-trendovi i izazovi” (16. decembar 2021) u Podgorici, u okviru projekta „Kvalitetno obrazovanje za sve” kroz programski okvir “Horizontal Faculty za zapadni Balkan i Tursku” Savjeta Evrope, u organizaciji programske kancelarije Savjeta Evrope u Podgorici.	1	1
2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE REZULTATA U OBLASTI UMJETNOSTI	UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
Objavljena stručna monografija ili stručna knjiga u inostranstvu od strane eminentnih međunarodnih izdavača	10	
U6 Objavljena stručna monografija ili stručna knjiga u zemlji U 6.2 Knjiga „Besudna vremena” u štampi AP Print, Izdavač: Udruženje pravnik Crne Gore, recenzent akademik Nenad Vuković	5	5
3. PEDAGOŠKE SPOSOBNOSTI	UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
Gostujući profesor		
P7 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500 Univerzitet Crne Gore (2017-2022) Fakultet političkih nauka, Podgorica Postdiplomske - master akademske studije: Istraživačko novinarstvo Istraživanja u komuniološkim naukama	2	2 2

UNIVERZITET

Fakultet političkih nauka, Podgorica 2017/2018. Osnovni studij: Novinarstvo Teorije i tehnike novinarstva Štampa i agencije	2	1 1
Fakultet za sport i fizičko vaspitanje, Nikšić Sportsko novinarstvo 2019/2020. Pisanje za štampane medije Štampa i agencije 2020/2021. Teorije i tehnike novinarstva Elektronski mediji Pisanje za štampane medije Štampa i agencije PR i sport 2021/2022. Teorije i tehnike novinarstva Pisanje za štampane medije Štampa i agencije 2022/2023. Pisanje za štampane medije Štampa i agencije	2	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
Mentorstvo (komentorstvo se vrednuje polovinom bodova) P 10 Mentorstvo na master studijama		
Univerzitet „Mediteran“ Fakultet za ekonomiju i biznis-master radovi 1. Danka Stijepović: „Primjena strategija i tehnika u odnosima s javnošću u unapređenju održivog razvoja Nacionalnog parka Durmitor”, 24.11.2022. 2. Lazar Saičić: „Holistički marketing pristup u malim i srednjim preduzećima u Crnoj Gori”, 28.10.2021. 3. Vera Filipović: „Brendiranje u funkciji unapređenja proizvodnog portfelja”, 5.07.2017.	2	2 2 2
P 11 Mentorstvo na specijalističkim studijama		
Univerzitet Crne Gore (2017-2022) Fakultet političkih nauka, Podgorica Specijalističke studije - Postdiplomski studij Novinarstvo 1. Eldina Idrizović: „Rijaliti progami u doba spektakla”, FPN, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, 22.12.2020. 2. Danijela Radičević: „Istraživačko novinarstvo u štampanim medijama u Crnoj Gori”, FPN, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, 1.3.2017.	1	1 1
Univerzitet „Mediteran” (2017/2022) Fakultet za ekonomiju i biznis-Specijalistički studij 1. Stefan Milović: „Strategija i odnosi s javnošću u funkciji razvoja porodičnog biznisa”, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet „Mediteran”, Podgorica, 18.5.2021.		1
P 5 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave	5	5

MEDITERAN

III OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Prof.dr Velizar Sredanović posjeduje izuzetno kvalitetno obrazovanje iz oblasti za koje se bira. Osnovne studije je završio na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu s visokim prosjekom ocjena za šta je nagrađen Srebrnom značkom Univerziteta u Sarajevu. Magistarske studije iz oblasti Odnosi sa javnostima na smjeru Žurnalistika na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli je takođe uspješno završio (prosječna ocjena 10) i stekao zvanje magistra društvenih nauka iz oblasti žurnalistike 2006.g. Doktorsku disertaciju pod nazivom Uticaj medija na javnost u Crnoj Gori od 1906. do 2006. godine takođe je usješno odbranio 22.11.2008. godine na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu. U međuvremenu iz kandidatove impozantne biografije i bibliografije primjetno da je imao naučnostručne specijalizacije i univerzitetska usavršavanja od Beograda ((JIN), Lonodona (BBC), Moskve (RTR,TVC i Univerzitet „Družba narodov“) do nedavno u Parizu (UNESCO).

Napisao je više naučnih i stručnih radova objavljenih u monografijama koje se direktno odnose na oblast za koju konkuriše za naučno zvanje. Na osnovu navedenog se može konstatovati da u pogledu stepena obrazovanja kandidat ima odgovarajući stepen i profil obrazovanja i u potpunosti ispunjava uslove postavljene konkursom i za najveća akademska zvanja. Tim više, što je već biran u zvanje docenta prije deset, odnosno za vanrednog profesora, prije pet godina na Univerzitetu „Mediteran.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Na bazi detaljnijeg uvida u Klasifikacionu bibliografiju kandidata, kao i priložene radove, može se primjetiti visok kvalitet Sredanovićeve naučno-istraživačke aktivnosti, koja je u domenu nastavnih disciplina koje su obuhvaćene raspisanim konkursom. U svojim istraživanjima i naučnim radovima kandidat se bavi različitim značajnim pitanjima iz oblasti komunikacija, medija, odnosa s javnostima i marketinga, ali i iz oblasti umjetnosti, gdje kompiluje dokumentarno-istraživački pristup u umjetničkim formama. Kandidat primjenjuje sveobuhvatan pristup analiziranju određenog naučnog problema, sa značajnom zastupljenošću analiza, kojim prethode istraživanja, među kojima su pojedini naučni i stručni radovi pionirskog karaktera iz oblasti komunikacija, medija, odnosa s javnošću, pa i istraživanja u marketingu u Crnoj Gori

Posebno treba istaći da je prof.dr Velizar Sredanović autor veoma značajnih naučnih monografija, ali i stručnih, tj. knjiga iz oblasti umjetnosti, kao i da je učestvovao na međunarodnim i nacionalnim konferencijama i simpozijumima. Radovi koje je samostalno objavio potvrđuju njegove i ranije izražene sposobnosti da samostalno istražuje, i da na jasan i precizan način izloži empirijske i teorijske rezultate do kojih je došao i u načnoj i umjetničkoj djelatnosti. Radi preciznije potvrde za dosadašnju nastavno-istraživačku aktivnost kandidata, koji obuhvataju oblasti koje su predmet konkursa, među priloženim radovima kandidata svojim značajem i aktuelnošću, kao najznačajnije za ocjenu, izdvajaju se sljedeći radovi:

1. Velizar Sredanović, „Oblikovanje javnosti i medija u Crnoj Gori“, monografija u izdanju Univerziteta „Mediteran“ Podgorica” i recenziji, prof.dr Radislav Jovovića, prof.dr Sava Markovića i prof.dr Asada Nuhanovića, profesora emeritusa Univerziteta u Sarajevu (CIP–Katalogizacija u publikaciji Nacionalna biblioteka Crne Gore, Cetinje, (ISBN 978-9940-514-63-1 COBISS.CG-ID 24268548)

Prof.dr Velizar Sredanović ovim stručnim i naučnim tekstovima koji su objavljeni tokom više godine daje svojevrstne odgovore na aktuelna događanja I teme koje su okupirale demokratske

UNIVERZITET

procesu u Crnoj Gori.

On kontinuirano prati agendu političkih dešavanja dajući svoj značajni obol u elaboraciji i prevazilaženju nastalih problema. Shodno svom habitusu i naučnom angažmanu ove teme se odnose na političko promišljanje nastanka, oblikovanja i rezonovanja javnosti.

Prof.dr Velizar Sredanović je ovom monografijom uspio da kroz niz naučnih i stručnih radova elaborira i dokaže originalne naučne hipoteze, poput "odžaklijske" i "gospodarske javnosti", ali i povratak na društveno-političkoj sceni "zaboravljene" i potisnute plebejske javnosti. Kandidat je, takođe prvi u Crnoj Gori klasifikovao javnost po etapama društveno-ekonomskog i političkog razvoja. "Oblikovanje javnosti i medija u Crnoj Gori" je egzemplaran primjer kako se razvijajući jednu temu – javnost kroz istraživački postupak i analizom iskustva, kompilujući sa uticajem medija i odnosa s javnošću, može nadograditi i obogatiti centralna tema, koja prožima monografiju od početka do njenog kraja. Dakle, besprekoran metodološki postupak. Poseban kvalitet kandidata je u dokazivanju uticaja plebejske javnosti u Crnoj Gori, na tragu Habermasovih teorijskih postavki. Zato on proces afirmacije građanske javnosti prati na primjerima pojedinih razvijenih zapadnoevroskih zemalja. To mu je bila osnova na kojoj je pratio nastanak građanske javnosti, mijenjanje njene structure u istorijskom procesu u Crnoj Gori tražeći osobenosti i sličnosti tog razvoja. Sredanović ukazuje kako u određenim vremenskim intervalima i u burnim istorijskim događajima plebejska javnost, koja proističe iz bića crnogorskog naroda, povremeno uslovljava i društveno-političke i ekonomske promjene u Crnoj Gori.

Politička javnost odgovara na ključno pitanje svake politike, odnosno određuje ko bi trebao vladati. U toj koncepciji javno mnijenje obilježavaju stranačke vodje, političari, partije, stranke i iznad svega građani, uz poseban uticaj masovnih medija. S druge strane, kritičari poput Gintera Lotesa, direktno se baveći Habermasovim konceptom javnosti, pokazuje kako se iz tradicionalne narodne kulture, pod uticajem radikalne inteligencije i u uslovima moderne komunikacije, razvila nova politička kultura sa sopstvenim oblicima organizacije i praksom.

Riječ je o nastanku *plebejske javnosti* koja označava jednu specifičnu fazu u istorijskom razvoju života malograđanskih i negrađanskih slojeva. S jedne strane, ona jeste jedna varijanta *građanske javnosti*, budući da nju ima za svoj uzor. S druge strane, ona je i mnogo više od toga, budući da pokazuje emancipatorski potencijal *građanske javnosti* u novom društvenom kontekstu. Upravo na tom fonu Sredanović je u prvom dijelu Monografije "Oblikovanje javnosti i medija u Crnoj Gori" kroz egzemplarne primjere nastanka i razvoja štampe i političkog javnog mnijenja iz perioda vladavine Nikole I Petrovića, pa do aktuelnih društveno-političkih promjena u Crnoj Gori, u posljednje nekoliko godine, dokazao povratak plebejske javnosti.

U pristupu utemeljenom na eliti - mnijenje će biti javno ako zastupa posebno odgovornu grupu politički informisanih, racionalnih građana. Teza da se u 20-tom vijeku javno mnijenje vidi ili zašto ne navesti - ogleda kao prvenstveno sudija u sukobu interesa (pluralizma), postaje temeljni zadatak kandidata. I u tome uspijeva u brojnim primjerima ne samo u naučnim i stručnim radovima poglavlja "Nastanak štampe i političkog javnog mnijenja u Crnoj Gori" i "Moć medija i moć nad medijima", već i u poglavlju "Crnogorske medijske i političke specifičnosti" gdje sve potkrepljuje i brojnim istraživanjima. Kandidat se godinama bavio proučavanjem medijskih formi i sadržaja, na primjerima političkih kampanja kroz sociološka i komunikološka istraživanja o masmedijima i njihovom djelovanju, Zatim, njihovim uticajima, efektima, od kritičkih teorija javnosti i pojava oblika političkog javnog mnijenja, preko socioloških zapažanja unosi neophodnu komplementarnost bez koje ne bi bilo validne teorije modernog društva i žurnalistike, odnosno komunikologije. Za razumijevanje savremenih socioloških metoda istraživanja masovnih komunikacija i medija u društvu a naročito u političkim događanjima pored analize tradicionalne uloge propagande i persuzije, neophodna je primjena demoskopije i „novih istraživanja efekata medija“, što Sredanović čini na najbolji mogući način i u završnom poglavlju

MEDITERAN

“Odnos s javnošću i mediji”. Naročito, naglašava ulogu odnosa s javnošću u lobiranju ne samo na društveno-političkoj globalnoj sceni, već i moćnih udruženja i pojedinih (pa i iz arkanskih krugova) u sferi makroekonomskih kretanja u svijetu. Ne čudi ni kandidatova preokupacija važnosti ispreplitanosti društveno-političkih i ekonomskih odnosa u fenomenima i problemima javnosti. Otuda monografija sadrži ne samo medijske, već i marketinške analize tržišta, kao i primjere odnosa s javnošću i marketinga. Sve to je jasnije, ako se ima u vidu da uz novinarstvo i medijske predmete posljednjih nekoliko godina uspješno predaje Odnose s javnostima, strategije i taktike (na kojima je i magistrirao), Poslovnu etiku, Međunarodni menadžment, Međunarodni marketing i Biznis. Uostalom, autor je i prve knjige o crnogorskim preduzetnicima “Neimari Crne Gore” (1996). Javno mnijenje predstavlja ključan pojam, kako za političku istoriju i povijest ideja, tako i politikologiju, sociologiju i komunikologiju. Da nema nema zatvorene koncepcije javnih mnijenja Sredanović potvrđuje svojom mnogografijom sa širokom panoramom tumačenja u kojoj se međusobno isprepliću razni idejno-povijesni, teorijski, empirijski i normativni elementi. Zato se s pravom može zaključiti - da kandidat kao autor Monografije aktuelizacijom plebejske javnosti na primjeru crnogorske društveno političke stvarnosti i tipizacijom javnosti i političkog javnog mnijenja u Crnoj Gori daje originalan naučni doprinos, koji prevazilazi regionalne granice, kada su u pitanju fenomen javnosti i (nedovoljno istražen) i uticaji medija na političko javno mnijenje.

2. Posebno bih se osvrnuo na fenomen odnosa s javnošću koje je prof.dr Sredanović kroz naučne i stručne radove obradio i sabrao u petom poglavlju Monografije pod nazivom **Odnosi s javnostima i mediji**. Kroz različite pristupe u ovoj oblasti kandidat približava njihove odnose s drugim oblastima i naučnim disciplinama - od sociologije do ekonomije i marketinga i to serijom tekstova :

“Komunikacija motor civilizacije, “Društvene slike i prilike“, “Vještina vladanja“ i „Između mogućeg i stvarnog“. Sredanović detaljno elaborira o pojmu odnosa s javnošću kao (s)vezanom uz upravljanje komunikacijama između organizacije i javnosti, ali i njegovoj ambivalentnosti. Ističe ga kao pokušaj da se prikrije istina ili da se lošim vijestima pripíše pozitivan predznak. Ipak, kandidat iskustveno, što je svojstvo kombinacije zrelih teoretičara i praktičara PR-a zaključuje da ovaj termin ima različito značenje za različite ljude, ali i da nerijetko u javnosti sadrži negativne konotacije. Na drugoj strani autor svojim tekstovima definiše pojam odnosa sa javnošću u smislu pozitivne funkcije upravljanja organizacijom, razmatra njegov nastanak, razvoj i njegove sastavne dijelove, specijalizirajući praksu, te ga izdvaja od drugih funkcija upravljanja i djelovanja. Osim što ukazuje na kauzalitet komunikacija i PR-a, kandidat osebno naglašava **odnos PR i ekonomskih nauka i marketinga**.

Usložnjavanje odnosa međuzavisnosti u savremenom društvu zahtjevaju sve kompleksnije društvene, političke i ekonomske interakcije, tako da je interesantan i kandidatov pristup odnosa s javnostima, novinarstva i države u savremenom društvu. I to od preplitanja ove discipline sa ekološkim rizicima prirode i današnjeg društva, do pokušaja odgonetanja - kakva je uloga medija kao moćnih posrednika PR-a kroz medijske manipulacije, a posebno lobista, koji djeluju javno i tajno u PR-u, ne samo na globalnom nivou, već i u zemljama u tranziciji. No, kandidat zaključuje kako su promjenljivi trendovi u gotovo svim oblastima razvijenih društava, doprinijeli da industrija odnosa s javnošću i novinarstvo konvergiraju do mjere neprepoznatljivosti. I napokon, vidno mjesto elaboracije zauzimaju djelovanja PR u domeni političkog marketinga, gdje se lobiranju daje poseban obol kao sastavni dio političke prakse. Pozitivno ishodište ove djelatnosti angažmana u politici dobija potvrdu njegovim promišljanjem kao jednog od glavnih zadataka PR, a to je: *da kao socijalni sistem moraju pokušati pomoći indirektno procese socijalizacije ukoliko upućuju na njihove ciljeve i nastoje uskladiti svoj strukovni rad, ali ne i proizvesti uniformnog konformistu, psihički pasivnog čovjeka sa kojim se može manipulirati*. U tome je i vrijednost kandidatovog kritičkog promišljanja na teme i dileme iz odnosa s javnošću. Upravo o oblasti za koju kandidat konkuriše

:Teorija medija, komunikacija, odnosa sa javnošću i marketinga.

3. **Monografija (umjetničko-naučna) "Besudna vremena" u izdanju Udruženja pravnika Crne Gore** i recenziji akademika, prof.dr Nenada Vukovića, profesora emeritusa Univerziteta "Mediterran" Podgorica

Knjiga "Besudna vremena Velizara Sredanovića - svojevrsna monografija (umjetničko-naučna) je pokušaj autora da rasvijetli neke zatamnjene istorijske stranice važnih događaja, koji su imali pogubne posledice ne samo na pojedince i njihove porodice, nego i tragedije u društveno-političkom - životu (biću) na nacionalnom nivou izazovnom temom - posljedice Rezolucije Infrombioa 1948 u Crnoj Gori i Jugoslaviji. Kandidat to čini kroz svjedočanstva petorice istaknutih crnogorskih i jugoslovenskih revolucionara, visokih vojnih i državnih rukvodioca, koji sui z najveće poratne vlasti završili na Golom otoku. U svom literarno-naučnom dijelu u centralnoj temi koristeći naučni aparat, prije svih metodu i tehniku intervju a prvi put javnosti otkriva ulogu i svjedočenje tako važnih aktera tih događanja koji su ostali "s druge strane" tj zvanične istorije, koje su ispisali pobjednici u ideološkom i državnom sukobu vlasti SSSR-a i Jugoslavije, njihovih komunističkih partija i lidera Staljina i Tita. Vodeći se principima pristrasnosti i objektivnosti, autor orginalnim literarnim iskazom prikazuje, zašto ne navesti-slika portrete znamenitih ličnosti, koji su u mladosti bili ateisti i agnostici, iškolovali se i prošli put komunističkih vjernika, grešnika i prognanika. Od revolucionara i antifašističkih pobjednika, po ratu su opet postali prognanici i otpadnici. Ljudi, koji su stremili stvaranju socijalističke zemlje s idealima slobode, jednakosti i pravde s izvornim internacionalnom komunističkom uzorima od Pariske komune, do prve zemlje sovjeta. ***U ovoj knjizi autora interesuje teška tema 1948. godina i njeni protagonisti, nekoliko Crnogoraca - egzemplarno. On nas ne uvodi posebno u biografije tih ljudi - junak ove knjige iz samog vrha crnogorske i jugoslovenske vlasti, ne opisuje ih, oni su pred njim, razgovaraju, mirno, kao da se ne radi o njima, kao da pričaju (prepričavaju) nečije sudbine, o kojima su s posebnom pažnjom čitali - piše recenzet knjige akademik Nenad Vuković.*** Ispovjedi i zapažanja uglednih crnogorskih i jugoslovenskih ličnosti iz "Petrove rupe", rezultat su autorovih višegodišnjih godina razgovara s njima. Kandidat je koristio naučne metode intervju a i ovjekovječio ih raznim medijskim formama. U prvom dijelu knjige dominiraju memoari i književni zapisi predratnog profesora Petra Komnenića, proslavljenog partizanskog komandanta i poratnog predsjednika Ustavotvorne Skupštine Crne Gore, koje ja Sredanovović izabrao i pripremio iz Komnenićeve zaostavštine i ekskluzivno ih objavljuje. U recenziji akademik Nenad Vuković izražava razumijevanje zašto je Sredanovića - ***ova proza asocirala na Andrićevu Prokletu avliju, a riječi koje je utako u knjigu kao izbor iz memoara Petra Komnenića, gotovo u cjelini čitaju se kao dijelovi istorijskog romana.*** ***Iz umjetničkog rakursa akdemik Vuković ocjenjuje da: Slojevita naracija artikulisana je kao da se ne radi o samom naratoru, protkana je vještīm opisima i kao potrebe umjetničkih odmora radi bolje doživljenosti.*** U Petrovim memoarima je naslikana galerija izuzetnih likova poput Kralja Nikole, Marka Dakovića, Tita, Mustafe Golubića, Sime Pandurovića, Tina Ujevića. Sredanović zaključuje - *Ostala je legenda, koja ga je nadživjela. Čuvena „Petrova rupa“. Ta istorijska, jugoslovska rupa, decenijama je zatrpavana, ali je ipak nadživjela zemlju u kojoj je nastala..i pripovjest o Petru Komneniću i najtvrdokornijim jugoslovenskim komunistima koji su se prvi usprotivili svom vođi - Josipu Brozu.* Drugi dio knjige su pripovjesti, odnosno razgovori i intervju i koje je autor vodio niz godina sa junacima ove knjige. Tako je nastalo i Sredanovićevo literarno portretisanje bivšeg glavnog jugoslovenskog vojnog tužioca, general-majora Veljka Žižića. I zaspisana legendarna Veljkova poruka Maršalu Titu povodom Rezolucije IB-a: "da neće slati ljude na robiju zbog njihovih misli", koja ga je koštala osam godina golotočke robije i oduzimanja čina general majora. Uslijedio je njegov hod po mukama do kraja života... I u recenziji knjige akademik Vuković naglašava da je Žižićevu mirnoću prihvatao i Sredanović tokom lucidnog usmjeravanja razgovora. Zatim podsjeća kako je autor vodio duge razgovore i uradio nezaboravne filmske zapise sa akademikom Obrenom

MEDITERAN

Blagojevićem i da bi svakom izdavaču bila čast da ovaj razgovor izda kao posebnu knjigu. Život za film u najkraćem bi se mogli sažeti život i i dijelo akademika Obrena Blagojevića, sorbonskog doktoranta i jednog od rijetkih doktora nauka koji bio predratni komunista i za to robijao. Njegov život ispunjen je paradoksima kako primjećuje Sredanović. Preživio je teške ratne godine, kao politički komesar i ušao u Titovu poratnu vladu. I umjesto da bude pohvaljen kao zamjenik ministra finansija i guverner Narodne banke Jugoslavije, koji je jedini uspio isposlovati da se iz SAD-a oslobode zlatne rezerve Jugoslavije koje su sklonjene na početku Drugog svjetskog rata, Blagojević je doživio lom. Po povratku iz SAD, uhapšen je povodom Rezolucije IB-a. Ipak će poslije golootočke robije po povratku na slobodu opet postane ugledni univerzitetski profesor, akademik SANU-a i CANU-a... Otuda i autorov naslov priče "Robije i akademije Obrena Blagojevića".

Ne manje interesantan razgovor kandidat je vodio i sa pukovnikom Savom Stanojevićem, prvim živim crnogorskim narodnim herojem kome je Tito kao i Milovanu Đilas, mimo zakona naredio da im se oduzmu odlikovanja narodnog heroja. Poslije autorizacije i na izričitu želju Stanojevića, autor ih je pretočio u Savov testamentalni iskaz. Na kraju slijedi poslednji intervju bivšeg revolucionara Radivoja Vukićevića, partizanskog komesara i crnogorskog poratnog ministra kojim se zatvaraju "Priče iz Petrove rupe". Ostaje još da vidimo Sredanovićev dokumentarni film o svjedočenju poslednjeg logoraša iz Petrove rupe, logora u Golootočkom logoru, koji je, ovom prilikom kroz formu intervju sa Vukićevićem (skinuto s trake video) praktično iskoristio za poslednje poglavlje monografije o ličnostima i događajima koji su obilježili najveću socijalističku jugoslovensku tabu temu, prećutkivanu u javnosti do Titove smrti. "U središtu ove svojevrsne monografije umjetničko-dokumentarnog karkatera su sudbine nesretnih golootočkih stradalnika iz Petrove rupe, nekada junaka i uglednika svog doba., Glavna radnja je takođe zatvor na ostrvu, jugoslovenskom. Još jedna prokleta avlija, koja je, univerzalni simbol patnji i stradanja, koje autor dovodi u vezi sa "Prokletom avlijom" Ive Andrića. Time "Besudna vremena" dobijaju na literarnoj težini, ne samo umjetničkoj, već i dokumentarnoj vrijednosti, protaknom činjenicama na kojoj počiva nauka. - *Junacima ove knjige zajedničko je da su svi stradali po IB-u i iz Petrove rupe izašli kao "nepopravljiva banda". Zajednička im je i sudbina, bez obzira na profesije, obrazovanje, dotadašnji životni put, osim rata i revolucije, te pozicije u vlasti, jer preko noći će završiti na Golom otoku. Moćni, pa nemoćni. - piše Sredanović o junacima knjige i ukazuje da se njihova tragika kroz razne literarne i medijske forme spaja u cjelinu poput romanai i zaključuje - Goli otok je, ustvari Prokleta avlija, a prikazani su kao simbol tako da upućuju ili sugerišu na pustoš života. Dakle mozaik istine ostaje vječita preokupacija nauke i umjetnosti. Besudna vremena" nesumnjivo imaju umjetničko-dokumentarnu formu, ali je knjigu teško svrstati u bilo koji književni ili publicistički žanr jer sadrži više njih i u tome je njena vrijednost. Akademik Nenad Vuković, koji je s posebnim zadovoljstvom izdavaču preporučio Sredanovićevu knjigu ističe da je po mnogo čemu posebna, i posebno značajna.*

Na kraju recenzije akademik Vuković ističe njenu i autorovu vrijednost - **Knjigu s velikim darom pisanu i složenu, složeni su romansijerski čisto knjiženo-istorijski dijelovi, razgovori i intervjui, složeni u neraskidivu cjelinu.**, i kao naučni radnik, ali i dijelom svog stvaralačko bića kao umjetnik, takođe smatram da je riječ o svojevrsnoj umjetničkoj monografiji koja ima elemente naučnog rada. Jer, Sredanović je koristio intervju kao naučni metod da bi došao do istine, a naracijom o junacima knjige iskazao originalan literarno-umjetnički izraz.

UMJETNIČKA DJELATNOST

U vrijeme događaja koje nam prof.dr Sredanović prezentira u svojim tekstovima koji su osnova i teorija ključ kulture, društva i subjekta su odraz postmodernizma koji je projektovan u samu istoriju, ili u nešto užu sferu društva i kulture. Tako se, prema skromnijem shvatanju, teorije smatraju orudjima koja nam pomažu da sagledavamo, analiziramo i obradjujemo specifične

UNIVERZITET

društvene sfere, poput Sredanovića, koji ukazuje na ovaj način na značajne fenomene, stvara veze, tumači i kritikuje i eventualno objašnjava i predviđa određene stanja i događaje. Vidljivo je da ovdje teorije pružaju mogućnost da raspravljamo o opštem iskustvu, praksi, institucijama i društvenim odnosima. Na ovaj način Sredanović rasvjetljava društvenu stvarnost i pomaže pojedincima da shvate svijet u kojem žive. U savremenoj metateoriji često se primjećuje da teorije imaju izvjesne književne komponente (i umjetnosi uopšte); sve one pričaju neku priču, koriste retoriku i simboliku, i poput književnih tekstova, pomažu nam da razjasnimo svoj svakodnevni život.

Prof. dr Sredanović na tragu savremenih društvenih teorija, a svojim tekstovima i sl. predstavlja heuristička sredstva za tumačenje i objašnjenje društvenog života. Na taj način on predstavlja kritička sredstva, praktična orudja, kao i kognitivne mape. On ukazuje na one društvene aspekte i kulture koje treba preispitati i promijeniti, čime pokušava da obogati i nadahne političku praksu. Ovim su postavljeni određeni ciljevi i zahtjevi koje bi trebalo realizirati i skiciraju pravce transformacije društva u smislu njegovog pozitivnog razvoja, uvećanja ljudske slobode i sreće. Tako se stvara terminologija koja pokreće odgovore na društvene probleme i sporna pitanja, i na taj način djeluje u *sferi javnosti*.

STRUČNI RAD

Kandidat je pored intenzivnog bavljenja naučno-istraživačkim aktivnostima, značajan dio svoje dosadašnje karijere posvetio stručnom radu u oblastima komunikologije, novinarstva i etike. Stručni angažman kandidata je vezan za rad na pozicijama i istraživačkim projektima iz oblasti etike i komunikologije, što se ogleda i u tome da je prvi put za sudskog vještaka za oblast komunikologije i novinarske etike postavljen 2016. godine u Podgorici. Ponovo je biran 2021.g., također za oblast sudskog vještaka iz oblasti komunikologije i novinarske etike. Treba istaći da je prof. dr Velizar Sredanović jedini sudki vještak iz ove oblasti u Crnoj Gori.

U univerzitetskoj karijeri važno mjesto zauzimaju i kandidatove reference na pozicijama i projektima iz oblasti akademske etike, što potvrđuje i Senat Univerziteta njegovim imenovanjem za predsjednika Etičkog odbora Univerziteta "Mediteran" (2021). na period od tri godine.

Pored aktivnosti u radu Etičkog odbora Univerziteta agilan je u svim aktivnostima iz ove oblasti na nacionalnom i međunarodnom planu, u okviru projekta "Kvalitetno obrazovanje za sve" kroz programski okvir "Horizontal Faculty za zapadni Balkan i Tursku" Savjeta Evrope, u organizaciji programske kancelarije Savjeta Evrope u Podgorici. Intenzivno radi na promociji akademskog integriteta. Prisutna su preokupacija i kontinuitet kandidata u bavljenju i drugim problemima iz oblasti etike, a permanentno implementacijom normative etike u praksi, što dobrim dijelom, ujedno, predstavlja njegovu stručnu i naučnu orijentisanost.

PEDAGOŠKA OSPOBLJENOST

Kandidata odlikuje izuzetno bogato i kvalitetno pedagoško iskustvo, jer je odavno u nastavnom procesu angažovan na grupi predmeta vezanih za novinarstvo i medije na nekoliko državnih i privatnih univerziteta u zemlji i inostranstvu, a u posljednjih pet godina i predmetima iz ekonomije i biznisa, na istoimenom fakultetu Univerzitetu Mediteran. Prethodno, dok je radio kao profesor na Fakultetu vizuelnih umjetnosti bio angažovan i na Postdiplomskom-specijalističkom studiju fakulteta MBS - a za predmet Odnosi s javnošću, strategije i taktike, a odnose sa javnošću predavao je i na magistarskim studijama Žurnalistike, odnosno postdiplomskim Komunikologije Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu. Takođe, na magistarskom studiju Fakulteta za vizuelne umjetnosti oformio je tj. pripremio silabus za predmet Metodologija izrade naučno-istraživačko i

MEDITERAN

umjetničkog rada i izvodio nastavu 2017/18 godine. I na Fakultetu za Ekonomiju i biznis uspješno predaje već nekoliko godina Poslovnu etiku, Međunarodni marketing, ranije Sociologiju (sada na Pravnom fakultetu), a evo treću godinu i Biznis, od početka njegovog uvođenja u nastavno-pedagoški proces. Uz Marketing malih i srednjih preduzeća prof.dr Sredanović je (uz sve navedene predmete) angažovan i za predmet Marketinške komunikacije na katedri FEB-a i u Ulcinju.

U organizaciji i izvođenju nastave služi sa referentnom literaturom, pri čemu konstantno nastoji da inovira svoj pedagoški rad primjenom savremenih metoda istraživanja. Kandidat je imao više mentorstva na magistarskim, odnosno - postdiplomskim - master i osnovnim studijama Fakulteta za ekonomiju i biznis i FPN u Podgorici. Na svim dosadašnjim evaluacijama dobijao je od studenata najveće ocjene za svoj rad u anketama, kao i od kolega na NNV Fakulteta za ekonomiju i biznis, što pokazuje i maksimalan broj poena za kvalitet pedagoškog rada kandidata.

IV VERIFIKACIJA BODOVA

1. Zbirni pregled radova i bodova

VRSTA DJELATNOSTI	Prije izbora	Broj novih bodova
NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	59.9	9
UMJETNIČKI RAD	15.5	5
STRUČNI RAD	30.5	6
PEDAGOŠKI RAD/SPOSOBNOSTI	30.6	32
UKUPNO	136.5	52

V MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu konkursnog materijala, i detaljne analize priložene dokumentacije pokazano je da je kandidat postigao zapažene rezultate u naučno-istraživačkom i stručnom radu, ali i umjetničkom i pedagoškom radu, i da zadovoljava uslove postavljene konkursom za oblast u koju se bira. Analitičkim sagledavanjem svih činjenica, smatram da kandidat ispunjava predviđene uslove iz Zakona o visokom obrazovanju, Statuta i Mjerila za izbor u sva akademska i naučna zvanja Univerziteta »Mediteran« u Podgorici, kao i da posjeduje potrebne kvalitete u naučno-istraživačkom, pedagoško-nastavnom i stručnom pogledu. I shodno tome prof. dr Velizar Sredanović može se ponovo birati u zvanje vanrednog profesora.

U nastavku moje elaboracije o izboru (reizboru) moram naglasiti da sam obavjestavao cijenjeni Senat da je prof. dr Velizar Sredanović, već kod prvog izbora trebao biti biran u vanrednog profesora, po svim kriterijumima koja ste vi usvojili, ali se tog puta niste toga pridržavali. Znači, pogriješili smo svi. Moja je odgovornost s tim veća jer nisam insistirao da se doslovno provede ono što je bilo previše jasno i uočljivo, jer sam bio ubjedjen da će se to ispraviti već u narednoj godini, čime bi opravdali akademsku validnost, meritornost i kolegijalnu saradnju i poštovanje. Ovo sam vam prezentirao radi moje savjesti i mojih propusta iako sam u oba prijašnja izvjestaja predlagao da se ovo uradi u duhu zakonskih normi.. Naravno, vrijeme pred nama, i mogućnost da to što prije ispravimo.

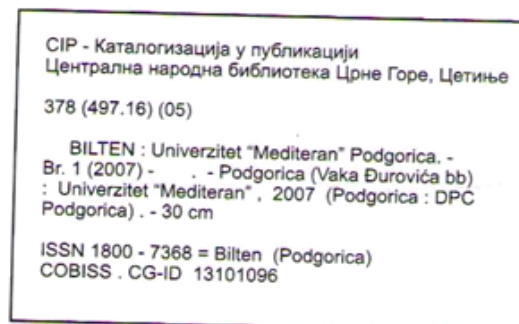
U Sarajevu, 28. 11. 2022. godine

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE
Dr. sci Asad Nuhanović, profesor emeritus
FPN Univerzitet u Sarajevu

UNIVERZITET

SADRŽAJ

1. IZVEŠTAJ RECENZENTA ZA IZBOR KANDIDATA U AKADEMSKO ZVANJE VANREDNOG PROFESORA ZA NAUČNU OBLAST TEORIJE MEDIJA, KOMUNIKACIJA, ODNOSA S JAVNOŠĆU I MARKETING - PROF. DR VELIZAR SREDANOVIĆ	1
1.1. Izveštaj recenzenta prof. dr Radislava Jovovića	1
1.2. Izveštaj recenzenta akademika Nenada Vukovića, profesora emeritusa.. ..	10
1.3. Izveštaj recenzenta dr. sci Asad Nuhanović, profesor emeritus.....	23

MEDITERRANEAN UNIVERSITY
MONTENEGRO